

1 Timotei 3:1-16

Despre episcopi și diaconi. Taina evlaviei.

Legătura cu cap.1 este evidentă. Pavel discută despre pericolul învățătorilor mincinoși. Răul făcut de aceștia Bisericii este proporțional cu poziția de autoritate a acestora în Biserică. Atâta vreme cât aceștia nu ocupă un rol de autoritate în Biserică, impactul lor va fi cu mult diminuat. Deci varianta cea mai periculoasă este ca un astfel de învățător să fie într-o poziție importantă de autoritate în Biserică. El poate ajunge acolo înainte de a-și propaga învățătura. Vrea întâi să-și câștige poziția, și apoi să-și împlinească lucrarea de învățător mincinos. Desigur, există și cazul când cineva care se află într-o poziție de autoritate să-și piardă cugetul curat și să ajungă un hulitor. Mai sunt și alte pericole. Un pericol este ca un astfel de învățător mincinos să atragă autoritățile Bisericii de partea lor. Și nu în ultimul rând, poate exista și varianta ca autoritățile Bisericii să nu distingă din timp pericolul unor învățături străine și să nu fie suficient de fermi în confruntarea acestora. Deci în acest război spiritual, în mod evident, ținta o reprezintă liderii. *Voi bate păstorul și se vor risipi oile.* Astfel grija lui Pavel este ca toți cei care ajung și rămân într-o poziție de autoritate în Biserică să aibă un anumit profil moral și spiritual care să-i califice pentru slujba de a păzi turma de învățători mincinoși. Fără împlinirea acestui profil ei vor fi o pradă ușoară asalturilor diavolului și întreaga turmă va avea de suferit.

Este important să subliniem de la început că profilul este obligatoriu, nu doar pentru a fi numit într-o poziție de autoritate, ci și pentru a rămâne acolo. Episcopii și diaconii sunt astfel într-o perioadă *de probă* pe viață. Orice îndepărtare de acest profil îi descalifică din slujba primită. Episcopatul și diaconatul reprezintă o slujbă care trebuie păzită. Nu este un dat pe viață. Acest principiu poate fi împlinit doar dacă la conducerea Bisericii se află o ECHIPĂ. Căci rolul echipei este să scoată din slujbă pe episcopii sau diaconii care scad standardele și se abat de la profilul poruncit de Pavel. Dacă este un singur conducător, în contextul unor derapaje, atunci el trebuie să se scoată pe sine din slujbă. În unele situații fericite, acest lucru se întâmplă. Dar în cele mai multe situații, nu are loc această autoconcediere. Dacă întreaga echipă se abate de la profilul paulin, atunci e vai de acea turmă. În cele din urmă, turma se poate detașa de întreaga conducere și să propună o altă echipă de episcopi și diaconi.

Pavel nu vrea însă să descurajeze dorința ca cineva să devină episcop: *Dacă cineva râvnește să fie episcop, dorește un lucru bun.* Este important să observăm că Pavel nu spune: *Dacă râvnește cineva să fie episcop, este un lucru bun, ci dorește un lucru bun.* Lucrul bun este episcopatul și nu râvnirea acestei slujbe. Desigur, Pavel știe că mulți creștini râvnesc să devină episcopi din motivații greșite. În profilul ce urmează, el acordă o atenție specială MOTIVAȚIEI slujitorului. Slujba de episcop este un lucru bun, este un privilegiu, este o imensă onoare, este cea mai slăvită slujbă pe care o poate accesa un om. Este mai glorioasă ca funcția de președinte a

unei națiuni puternice. Căci aici ești angajat de Hristos Însuși ca Păstor al Miresei Sale pentru care El Și-a dat viața. Pavel vrea să onoreze și să înalțe slujba de episcop. Unii o doresc din motive greșite. Aceștia de fapt nu au înțeles ce înseamnă slujba de episcop. Ei văd în ocuparea ei putere, control, faimă, glorie, împlinirea nevoii de semnificație, beneficii sociale și materiale. La fel cum un necredincios dorește să ajungă într-o funcție de conducere în statul laic, la fel credinciosul firesc râvnește la a fi episcop. El este tot în cursa afirmării de sine. Doar cadrul este schimbat. El nu urmărește performanță și succes în spațiul laic, ci în spațiul spiritual. El nu va deveni cel mai de succes om de afaceri, dar va deveni cel mai de succes păstor! Și desigur, va impresiona și toate bisericile, dar și spațiul laic. Va deveni popular și puternic prin Biserică, prin slava și influența dată de spațiul religios. Dar el nu știe că un adevărat episcop respinge în mod categoric o astfel de motivație. Chiar dacă există și slavă, și putere, adevăratul episcop le respinge. Sufletul său refuză să se hrănească din ele. Astfel, el se păstrează puternic pentru momentele în care ascultarea de poruncile Marelui Păstor vor aduce ocară și suferință din partea oamenilor. Poziția de autoritate înseamnă o poziție mai mare de slujire. Înseamnă să fii mai expus războiului spiritual, înseamnă să te apropii mai mult de bolile urâcioase ale fraților tăi, înseamnă să stai la spărtură în vremuri de război, înseamnă mai multă slujire, mai multă lepădare de sine. Efectiv înseamnă să-ți complici viața deja foarte complicată. De aceea, există și pericolul ca credincioșii să fugă de această slujbă. Mulți abandonează slujba după ce văd ce presupune cu adevărat. Alții, când devin mai lucizi, resping de la început gândul că ar putea fi episcop. De aceea, Pavel abordează în mod echilibrat dorința credincioșilor ca să devină episcopi. El este conștient de ambele extreme. Și atunci, în același timp o și încurajează, o și temperează. **Slujba de episcop este un lucru bun! DAR....** Și când o încurajează, pune cu grijă accentul pe slujbă și nu pe dorința care poate fi înșelătoare. Tocmai a vorbit în capitolul 1 de o invazie de oameni care VOR să fie învățători ai Legii. Desigur aceștia doreau să fie și episcopi. Pavel mută accentul de pe dorință, pe slujbă. Slujba **este** bună. Astfel și dorința **ar putea** fi bună. Dar ea ar putea fi și greșită. Este interesant că obiectul dorinței nu sfințește în mod necesar și dorința. Obiectul dorinței poate fi bun, și totuși dorința să fie necurată. Mare atenție deci la cercetarea de sine cu privire la tot felul de motivații, imbolduri, dorințe.... Dorința de a fi episcop este temperată dar și curățită prin înțelegerea profilului spiritual și moral al acestuia.

Pavel are 18 cerințe în dreptul episcopului. 15 dintre acestea vizează CHARACTERUL, una vizează DARUL (să fie în stare să învețe pe alții), una vizează vârsta spirituală (să nu fie întors de curând la Dumnezeu), iar alta - mărturia din partea celor de afară. Este important să observăm că Pavel nu vorbește aici nimic specific despre conținutul sau natura învățaturii acestora. Desigur cap.4 ne va arăta că propovăduirea învățaturii sănătoase este o condiție indispensabilă pentru un episcop. Totuși în cap.3 el nu abordează acest subiect, ci insistă pe caracter. De ce? Este mai ușor să înveți o doctrină decât să îți formezi un caracter nobil. Un învățător fals poate mima mai ușor rolul unui învățător al lui Hristos decât un caracter cristic. Pavel vrea să vadă mai întâi rodul învățaturii lui Hristos în viața celui în cauză. Caracterul cristic este criteriul esențial care nu dă greș. După roadele lor îi vom cunoaște, și nu după doctrinele

false (pe care le ascund cu grijă și le propovăduiesc doar la vremea potrivită!). Caracterul cristic nu poate fi imitat decât pentru puțină vreme. În mijlocul comunității, în cadrul relațiilor din Biserică, în tensiunea războiului spiritual din Biserica locală, adevăratul caracter al omului este scos la iveală. De aceea, Pavel apelează mai întâi la acest criteriu. Darurile și chiar corectitudinea doctrinei propovăduite nu primează în alegerea episcopului. Caracterul reprezintă prima condiție. În cele din urmă, derapajul spiritual este strâns legat de întinarea cugetului și pierderea credinței. Or, tocmai caracterul cristic este cel care ține cugetul curat. Necurăția, păcatul, îl face pe credincios vulnerabil în fața duhurilor de amăgire. Curăția caracterului îl ține în spațiul în care este protejat de puterea lui Dumnezeu. Provocările și ispitirile aduse de slujba de episcop nu pot fi biruite prin daruri spirituale sau prin doctrine corecte, ci doar printr-un caracter cristic care s-a deprins să distingă și să urmeze calea crucii în orice vreme. Greșeala istorică fundamentală făcută de Biserică în alegerea episcopilor este că tinde să se lase ușor impresionată de darurile lucrătorului acompaniate de rostirea unor doctrine corecte. Astfel, neglijează caracterul și pune darul mai presus de caracter. Pavel așază mai întâi caracterul și apoi darurile. Între un credincios cu mai puține daruri, dar cu un caracter nobil și între un creștin plin de daruri și cu un caracter îndoielnic, Pavel nu ar avea ezitări pe cine să aleagă în poziția de episcop.

Observăm că lucrurile pe care Pavel le cere episcopilor sunt cerute de fapt de Evanghelie în dreptul tuturor credincioșilor. Și atunci care mai este diferența între episcop și orice credincios? Diferența este că dacă episcopul nu perseverează în toate aceste aspecte, va fi îndepărtat din funcția de episcop, pe când credinciosul va fi păstrat în Biserică chiar dacă are carențe sau slăbiciuni în domeniile enumerate de Pavel. Toți suntem bolnavi în Biserică. Dar unii sunt mai puțini bolnavi ca alții. Aceștia trebuie să fie episcopii. Ei trebuie să aibă o vindecare profundă în zonele fundamentale ale sufletului, și o înaintare reală pentru a fi un model pentru ceilalți, pentru a face față uneltirilor diavolului, pentru a putea ajuta și pe ceilalți să crească în vindecare. Pavel poate fi îngăduitor cu cel slab în Biserică. Însă nu arată aceeași îngăduință și cu episcopii. Nu poți impune aceste standarde tuturor credincioșilor. Dar le poți porunci episcopilor. Aici este marea taină și marele echilibru din trupul lui Hristos. Dumnezeu este îngăduitor cu slăbiciunile noastre. Totuși, Evanghelia ne cheamă către standarde de sfințenie foarte înalte. Dumnezeu ne ia de unde suntem, dar nu vrea să ne lase acolo. Conceptul-cheie este creșterea permanentă în dragoste despre care am vorbit în nenumărate rânduri. Dar în practică, lucrurile sunt mult mai complexe. Nu toți cresc la fel. Unii se întorc la Domnul mai bolnavi ca alții. Unii cunosc blocaje spirituale ani de zile în anumite domenii. Alții traversează perioade îndelungate de criză spirituală, alții se complac chiar în anumite slăbiciuni ani de zile. Ce este de făcut? Să-i dăm pe toții aceștia afară din Biserică pe motiv că nu împlinesc standardele din 1 Tim.3a, care sunt de altfel standardele cerute de Evanghelie în dreptul tuturor credincioșilor? Nicidecum! Acești oameni trebuie slujiți, iubiți, primiți, încurajați, răbdați, păstoriți. Nu doar oile grase și sănătoase trebuie păstorate, ci mai ales cele slabe, încăpățanate și bolnave. Doar în cazuri de nepocăință, de complacere în păcate grave, de răzvrătire fățișă, de negare a doctrinelor fundamentale ale Evangheliei, Pavel cere darea afară din Biserică. În rest, îndeamnă la

îngăduință, slujire, răbdare. Dar ca acest lucru să poată funcționa, este nevoie ca cei din conducerea Bisericii să persevereze în sănătate și nu în boală. Căci bolile celor slabi din Biserică aduc un mare pericol. El pot umple tot trupul cu boală. Cum poate fi boala tolerată în Biserică fără ca ea să frângă vigoarea spirituală a Trupului? Cheia este liderul. Dacă Trupul Bisericii locale are o coloană vertebrală puternică formată din episcopi și diaconi maturi și uniți, atunci Trupul poate sluji o mulțime de bolnavi fără ca să fie pusă în pericol sănătatea acestuia ca întreg. De aceea, Pavel nu poate fi îngăduitor în dreptul liderilor, nu poate face compromisuri, nu poate arăta aceeași îngăduință și același tratament ca și față de cel slab. Față de un credincios care nu-și chivernisește bine casa, îndemnul lui Pavel este: *îngăduie-l, rabdă-l, păstorește-l*. Dar față de un lider cu probleme similare, poziția lui Pavel este: *scoate-l din poziția de autoritate, și apoi păstorește-l*. Desigur, în funcție de situație, se poate încerca mai întâi o vindecare fără îndepărtarea din funcție. Dar dacă în scurtă vreme nu apar progrese, îndepărtarea din funcție devine inevitabilă. Deci putem spune că Evanghelia se aplică diferit liderului și credinciosului din comunitate. ***Este vai și amar dacă Evanghelia pentru lider se aplică celui slab, dar și dacă Evanghelia pentru cel slab se aplică liderului.*** Dumnezeu să ne ajute să NU încurcăm borcanele.

Pavel creionează în jurul episcopului un caracter cristic complet și complex. Episcopul perseverează în toate domeniile amintite, este înaintat în creștere și poate fi un model, un reper pentru întreaga comunitate. El s-a deprins să urmeze aceste valori. Pentru el repezintă un mod de a fi, un mod de viață. I-au intrat în sânge, au devenit reflexe spirituale. Nu este vorba de un om educat și civilizată. Este vorba de rodirea vieții lui Hristos în el, ani de zile, în mijlocul multor încercări și prin multă trudă în cunoașterea căilor Domnului. Este vorba de un caracter cristic cioplit de însuși Hristos cu multă trudă, într-un timp îndelungat. **În fiecare termen, trebuie umplut cu semnificația pe care i-o dă Evanghelia.** Este vorba deci de blândețea lui Hristos, de înțelepciunea care vine de la Hristos, de cumpătare cristică etc. El a fost format și testat în relațiile din Biserică și în mijlocul multor lupte. El a trecut cu succes proba timpului. El a însemnat o creștere evidentă observată de toți, creștere ce continuă și azi. El nu a ajuns la desăvârșire, ci caută să crească mereu prin har în blândețe, cumpătare, fidelitate, cinste, curăție. El poate fi dintre copiii din 2:15 care au stăruit cu smerenie în credință, dragoste și sfințenie. Ei au stăruit în această rodire. Dar au făcut-o cu smerenie. Chiar dacă au făcut progrese minunate, nu s-au mândrit. Ținta lor a fost iubirea. Dar nu au căutat o iubire care vine din ei înșiși, ci o iubire care vine de sus. Astfel, ei au stăruit mai întâi în credință și apoi în iubire. Și au stăruit și în sfințenie. Nu au rodit o iubire bleagă, moale, ci o iubire matură, sfântă, puternică, ce nu face compromisuri.

Să fie fără prihană, fără reproș, sau fără vină. În toate domeniile vieții să aibă o mărturie frumoasă. Să nu aibă zone sau probleme morale nesoluționate. De la modul în care administrează banii, la modul în care-și educă copiii și până la modul în care relaționează cu ceilalți colegi de slujire, să aibă o ținută morală impecabilă. Să fie bărbatul unei singure neveste. Relația cu soția

este fundamentală. Dacă aici nu rodește iubire, atunci nu poate rodi în altă parte. Dacă aici nu slujește, nu poate sluji în altă parte. Bătăliile trebuie câștigate mai întâi în familie, apoi pot fi câștigate într-o sferă de slujire mai largă. Ideea de a fi bărbatul unei singure neveste nu cred că vizează doar monogamia (deși în mod evident include monogamia). Cred că se are în vedere și ideea de fidelitate față de soție: fidelitate la toate nivelurile. A fi fidel soției nu înseamnă doar a nu comite adulter. Înseamnă ca ea să fie pe primul loc în inima lui. Nici serviciul, nici lucrarea în Biserică nu trebuie să intre în conflict cu iubirea soției. Prima sa chemare este să o iubească pe ea, așa cum Hristos a iubit Biserica. Soția sa trebuie să se bucure de întâietate în dragoste și slujire. Aceasta înseamnă adevărata fidelitate. El să își îplinească rolul de Bărbat, să rămână sub autoritatea lui Hristos și să traseze cărări drepte soției sale. Să vegheze asupra ei, să o protejeze, și să o inspire în iubirea de Hristos. Dar și elementul monogamiei este important. În contextul cultural iudeo-roman al sec. I, era promovată monogamia. Însuși Isus promovează acest lucru aducându-le aminte cum a fost la început și enunțând principii despre căsătorie și divorț care au sens doar într-un context monogam (vezi Matei cap. 19). Desigur, mai exista poligamie în lume și chiar în imperiul roman, mai ales în partea orientală a imperiului. Irod cel mare avea 500 de neveste, concurând astfel cu Solomon pe care visa să îl întrecă. Pavel nu ne explică ce este de făcut în situația în care familii poligame se întorceau la Domnul. Dar cere ca episcopul, modelul comunității, să promoveze monogamia. Ni se sugerează că poligamia a fost tolerată de Dumnezeu după cădere, dar pentru o vreme. Odată cu realitatea spirituală adusă de Mesia, se face o chemare către modelul monogam edenic. Să fie cumpătat și înțelept, să fie chibzuit, să știe să se controleze, să nu trăiască din reacții, să nu ia decizii importante sub dominația emoțiilor, să nu recurgă la extreme, să caute mereu echilibrul. Să se fi deprins ca dorințele și emoțiile să fie stăpânite de maturitatea rațiunii.

Avem o cerință generală: **să fie fără reproș**, sau **fără vină**. Apoi Pavel pare să ia anumite domenii fundamentale în care să aplice acest principiu: fără vină. Cu alte cuvinte să fie fără vină:

- ***În relația cu soția*** (bărbat al unei singure neveste)
- ***În relația cu sine*** (cumpătat, chibzuit, înțelept, stăpânire de sine)
- ***În relația cu semenii***, cu frații (respectuos, vrednic de cinste, de respect, primitor de oaspeți, cu casa deschisă, orientat spre relații, spre slujire, capabil să învețe pe alții, să sfătuiască, să explice, să îndemne)
- ***În raport cu imboldurile firii, cu asaltul poftelor*** (nu bețiv, nu bătăuș, nu violent, nu gâlcevitor, nu certăreț, ci blând)
- ***Pe plan motivațional*** (nu doritor de câștig mârșav, ci blând, nu purtat de dorința de a obține faimă și beneficii materiale, ci smerit, cu dorința de a sluji, nu dornic să-și înalțe propriul nume, ci să slujească Numele Domnului)

- **În domeniul financiar** (să nu fie iubitor de bani, să trăiască prin credință, să fie darnic, să-și fi pus limite clare confortului material, să fi ales calea decenței)
- **În raport cu familia, cu propria casă și gospodărie** (să-și chivernisească și să-și conducă bine casa; să fie darnic, bun gospodar, administrator, să fie ordine, frumos, armonie în propria casă, copiii să-i respecte autoritatea și să-i fie supuși)

Este interesant că Pavel începe cu *soția* și încheie cercul acestor domenii cu *copiii*. Este ca și cum ar așeza toate domeniile în cercul familiei. Acest lucru ne arată cât de importantă este viața de familie în alegerea episcopilor. Lista lui Pavel nu este exhaustivă. De aceea, este important de sesizat domeniile pe care Pavel le are în atenția sa. În dreptul fiecărui domeniu se pot adăuga multe cerințe. De exemplu, în domeniul financiar: nu doar iubitor de bani, dar și să fie darnic, să administreze el (și nu femeia!) cu chibzuință bugetul familiei etc. La fel, un exemplu în relație cu copiii: nu doar aceștia să-i fie supuși, dar el să-și iubească pruncii, să fie implicat în educarea lor etc. În domeniul asaltului din partea firii, excesele nu se reduc la violență și consumul de alcool. Orice dependență sau exces este condamnat. În vremea noastră, poate fi vorba de dependența de televizor, de calculator, de excesul de viteză la volan etc. Este important de reținut că lista lui Pavel nu este exhaustivă, ci ea doar punctează domeniile fundamentale ale vieții, în care episcopul trebuie să fie cercetat și trebuie să fie găsit fără vină.

În dreptul episcopului, Pavel mai adaugă două criterii. Primul reprezintă un criteriu al prudenței: să nu fie convertit de curând, ca să nu se îngâmfă și să cadă în osânda diavolului. Pavel nu crede în creștere spirituală rapidă. Este adevărat că cineva ar putea în primii ani de credință să obțină roade frumoase în toate domeniile de mai sus. Dar pentru Pavel nu este suficient. Este nevoie de timp, este nevoie de proba timpului, este nevoie de proba greutăților. Da, doar în timp se prind rădăcini puternice. Pavel atrage atenția asupra ispitei mândriei. Episcopatul presupune a fi în față, a fi în frunte, un rol public. Se creează o diferență între episcopi și turmă. În rai, această diferență nu ar însemna nimic. Dar pe pământ, ea devine un măr al discordiei, o cutie a pandorei. Căci diferența naște fie mândria, fie invidia. În ceruri, Domnul a creat îngerii diferiți. Unii mai mari, alții mai mici, unii cu o autoritate mai mare, alții cu o capacitate de cunoaștere diferită, unii cu daruri mai multe, alții cu daruri mai mici...Dar acest lucru nu reprezenta vreo problemă. Căci fiecare era mânat de gândul iubirii și al slujirii, era pe deplin fericit și împlinit în locul pe care Dumnezeu i l-a dat în creație, și singurul scop era doar proslăvirea Creatorului. Dar Lucifer a pus problema diferenței. Și nu s-a oprit la diferența dintre îngeri (care nu îl prea deranja de vreme ce se pare că era unul din cei mai slăviți îngeri), ci a pus în discuție tocmai diferența dintre el și Dumnezeu Însuși! De la sublinierea diferenței a apărut mândria și răzvrătirea. Or intrarea în episcopat înseamnă crearea unei diferențe între episcop și turmă. Trăind în firea pământească ispita mândriei este inevitabilă. și Pavel ne atrage atenția că aceasta este o principală luptă a fiecărui episcop: comparația cu turma, cu ceilalți colegi de

slujire, cu episcopii din alte turme...diferențe există. Ele provoacă fie invidie, fie mândrie. Lupta este reală și până la moarte. Iar în spate este însuși Lucifer, marele ispititor. În grădina Edenului, el a ispitit femeia tot pe linia diferenței. Mai întâi pe linia diferenței dintre ea și bărbat, și apoi pe linia diferenței între ei și Dumnezeu. Este expert în a stârni mândria din realitatea diferenței. În fața acestei ispite, credinciosul poate lupta doar dacă are o perioadă de timp îndelungată de umblare cu Dumnezeu. Este nevoie de timp ca eul să fie zdrobit, ca inima să se deprindă să distingă diferite fațete ale mândriei și să le respingă prin puterea Duhului. Mult timp de umblare cu Domnul înseamnă multe zdrobiri, multe greșeli, multe falimente. Acestea vor fi atât de folositoare în lupta cu ispita mândriei. Cel întors de curând la Domnul, chiar dacă este sincer și credincios, nu a acumulat suficiente zdrobiri și înfrângeri pentru a prinde rădăcini puternice în solul smereniei. Să nu cadă în osânda diavolului. Această expresie este tradusă fie ***să nu cadă în condamnarea operată de diavol***, fie ***să nu cadă în osânda în care a căzut diavolul însuși***. Textul în original face ambele variante posibile, și deci este înțelept să le luăm pe amândouă în discuție. Astfel Pavel, pentru a ne arăta cât de puternică este ispita mândriei, ne trimite cu gândul la răzvrătirea lui Lucifer. Ea rămâne un mister. Totuși Isaia 14 și Ezechiel 28 ne deschid ferestre clare spre răzvrătirea lui Lucifer. Diferența dintre el și Dumnezeu, și apoi diferența între el și ceilalți îngeri, au fost elementele care au născut gândul mândriei și al părăsirii locului dat de Dumnezeu în creație. Dacă ispita s-a declanșat singură în rai, oare cât de puternică este ea acum în creația decăzută, în firea pământească, și sub asaltul expertului în mândrie? **Dar de ce cel ce se mândrește cade și în osânda, condamnarea sau învinovățirea diavolului?** Ne aducem aminte cum diavolul în Zaharia cap.3 condamnă pe Marele Preot Iosua carea avea hainele mânjite de păcat. Astfel, lucrarea zidirii Templului era blocată. Cel rău vrea să blocheze și lucrările de zidire din Bisericile locale. Strategia este aceeași: să găsească VINĂ în dreptul liderilor. Dacă el găsește vină în dreptul episcopilor, el poate opri lucrarea de creștere din Biserică. Iată de ce episcopii să fie FĂRĂ VINĂ. Efectiv cel rău să nu aibă cu ce-i pârî înaintea Domnului. Acum, vina face ca mânia lui Dumnezeu să se manifeste și fără intervenția diavolului. Atunci ce rol are osânda sa? Grea întrebare. Am observat că în prima fază a manifestării mâniei divine, El își retrage mâna și cel rău capătă drept să lucreze și să facă rău. Astfel, prin pâră sa, cel rău își cere probabil acest drept de la Dumnezeu. Ne aducem aminte de Apoc.12. El este numit ***pârâșul fraților noștri, care zi și noapte îi pâră înaintea lui Dumnezeu...*** Iată cu ce se îndeletnicește cel rău. Și Pavel pare să ne confirme în acest text că această pâră a fraților continuă și după învierea Domnului Isus. Iată că nu doar Zaharia cap.3 abordează acest subiect, dar și Pavel în 1 Timotei cap.3. Implicația ar fi că diavolul încă nu a fost aruncat din cer și că-și continuă slujba sa de osândire a credincioșilor. Și se ocupă personal de acest lucru, iar prioritatea sa este să pârască pe episcopii Bisericilor locale pentru ca astfel să blocheze, să diminueze creșterea spirituală din Bisericile locale. Este suficient ca cel rău să aibă un singur domeniu în care să pârască pe episcopi pentru a afecta revărsarea vieții de sus către acea Biserică locală. De aceea, grija lui Pavel este ca episcopii să fie FĂRĂ VINĂ! Să aibă toate domeniile vieții puse sub sângele lui Isus și sub lucrarea vindecătoare a Duhului Sfânt, să fi perseverat în procesul vindecării mulți ani și să fie cu bolile la zi, așa cum am comentat cu altă ocazie. Doar atunci vor fi fără vină. Mare lucru să fii ca IOV ca diavolul să

nu aibă de ce te pârfi. Dar dacă ești ca Marele Preot Iosua? Din pricina ta va fi afectat procesul zidirii Bisericii locale. Expresiile folosite de Pavel: fără vină, și osânda diavolului ne trimit în mod clar la IOV și la marele preot Iosua. Iov era fără prihană, sau fără vină înaintea lui Dumnezeu, iar Iosua zăcuse sub osânda diavolului. Mesajul lui Pavel pare a fi: ***episcopul trebuie să fie un IOV care să nu genereze în Biserică un blocaj spiritual asemănător celui produs de IOSUA.***

În acest context, este util să ne aducem aminte de cum arăta neprihănirea lui Iov, ce însemna în mod practic că el era fără vină înaintea Celui Preaînalt:

Capitolul 31

1. ***Făcusem un legământ cu ochii mei și nu mi-aș fi oprit privirile asupra unei fecioare.***

2. Dar ce soartă mi-a păstrat Dumnezeu de sus? Ce moștenire mi-a trimis Cel Atotputernic din ceruri?

3. Pieirea nu-i oare pentru cel rău, și nenorocirea pentru cei ce fac fărădelege?

4. N-a cunoscut Dumnezeu căile mele? Nu mi-a numărat El toți pașii mei?

5. Dacă am umblat cu minciuna, de mi-a alergat piciorul după înșelăciune:

6. să mă cântărească Dumnezeu în cumpăna celor **fără prihană** și-mi va vedea neprihănirea!

7. De mi s-a abătut pasul de pe calea cea dreaptă, de mi-a urmat inima ochii, de s-a lipit vreo întinăciune de mâinile mele,

8. atunci eu să semăn și altul să secere, și odraslele mele să fie dezdăcinate!

9. ***Dacă mi-a fost amăgită inima de vreo femeie***, dacă am pândit la ușa aproapelui meu,

10. atunci nevasta mea să macine pentru altul și s-o necinstească alții!

11. Căci aceasta ar fi fost o nelegiuire, o fărădelege vrednică să fie pedepsită de judecători,

12. un foc care mistuie până la nimicire și care mi-ar fi prăpădit toată bogăția.

13. De aș fi nesocotit ***dreptul slugii sau slujnicei mele***, când se certau cu mine,

14. ce aș putea să fac, când Se ridică Dumnezeu? Ce aș putea răspunde când

pedepsește El?

15. Cel ce m-a făcut pe mine în pântecul mamei mele, nu l-a făcut și pe el? Oare nu ne-a întocmit același Dumnezeu în pântecul mamei?

16. Dacă n-am dat **săracilor** ce-mi cereau, dacă am făcut să se topească de plâns ochii **văduvei**,

17. dacă mi-am mâncat singur pâinea, fără ca **orfanul** să-și fi avut și el partea lui din ea,

18. eu, care din tinerețe l-am crescut ca un tată, eu, care de la naștere am sprijinit pe văduvă;

19. dacă am văzut pe **cel nenorocit** ducând lipsă de haine, pe cel lipsit neavând învelitoare,

20. fără ca inima lui să mă fi binecuvântat, fără să fi fost încălzit de lâna mieilor mei;

21. **dacă am ridicat mâna împotriva orfanului**, pentru că mă simțeam sprijinit de judecători;

22. atunci, să mi se dezlipească umărul de la încheietură, să-mi cadă brațul și să se sfărâme!

23. Căci mă temeam de pedeapsa lui Dumnezeu și nu puteam lucra astfel din pricina măreției Lui.

24. **Dacă mi-am pus încrederea în aur, dacă am zis aurului: „Tu ești nădejdea mea;”**

25. dacă **m-am îngâmfat** de mărimea averilor mele, de mulțimea bogățiilor pe care le dobândisem;

26. **dacă am privit soarele când strălucea, luna când înainta măreață,**

27. și dacă mi s-a lăsat amăgită inima în taină, dacă le-am aruncat sărutări, ducându-mi mâna la gură:

28. și aceasta este tot o fărădelege care trebuie pedepsită de judecători, căci m-aș fi lepădat de Dumnezeul cel de sus!

29. **Dacă m-am bucurat de nenorocirea vrăjmașului meu**, dacă am sărit de bucurie când l-a atins nenorocirea,

30. eu, care n-am dat voie limbii mele să păcătuiască, să-i ceară moartea cu blestem;
31. dacă nu ziceau oamenii din cortul meu: „Unde este cel ce nu s-a săturat din carnea lui?”
- 32. Dacă petrecea străinul noaptea afară, dacă nu mi-aș fi deschis ușa să intre călătorul;**
33. **dacă mi-am ascuns fărădelegile**, ca oamenii și mi-am închis nelegiuirile în sân,
34. pentru că mă temeam de mulțime, pentru că mă temeam de disprețul familiilor, ținându-mă deoparte și necutezând să-mi trec pragul...
35. Oh! de aș găsi pe cineva să m-asculte! Iată apărarea mea, iscălită de mine: să-mi răspundă Cel Atotputernic! Cine-mi va da plângerea iscălită de potrivnicul meu?
36. Ca să-i port scrisoarea pe umăr, s-o leg de fruntea mea ca o cunună;
37. să-i dau socoteală de toți pașii mei, să mă apropii de el ca un domn.
- 38. Dacă pământul meu strigă împotriva mea și dacă brazdele lui varsă lacrimi;**
39. dacă i-am mâncat roada fără s-o fi plătit și dacă am întristat sufletul vechilor lui stăpâni:
40. atunci să crească spini din el în loc de grâu, și neghină în loc de orz!” Sfârșitul cuvintelor lui Iov.

Observăm că Iov începe descrierea sa tot cu relația cu soția sa. Observăm că abordează o bună parte din domeniile vizate de Pavel: familia, relațiile cu semenii, mândria, raportarea la bani și putere, primirea de oaspeți...Oare atunci când Pavel a vrut să explice ce înseamnă ca episcopii să fie fără vină să se fi inspirat și în același timp să ne fi trimis pe noi înșine la Iov 31? Foarte posibil. Iov 31 dezvoltă, detaliază domeniile propuse de Pavel. Detaliază atât fidelitatea față de soție, dar mai ales sfera relațiilor cu semenii. Iov vorbește despre relația sa cu:

- Soția sa, și femeile din jurul lui (atât fecioare, cât și femei căsătorite)
- Cei aflați sub autoritatea lui (slujitori, slujnice).
- Cei slabi și lipsiți de apărare (văduvă, orfan, sărac, nenorocit).
- Cu cei aflați în poziție de putere (judecătorii).
- Cu străinul (străinul, călătorul...).

- Cu vrăjmașii săi (nu s-a bucurat de căderea lor și nu le-a dorit răul).
- Cu sine însuși (nu s-a mândrit și nu și-a negat și ascuns propriile păcate și greșeli)
- Față de idoli și astre (nu s-a închinat la ele)
- Față de bani și aur (nu și-a pus încrederea în ei)
- Față de pământuri, ogoare (nu a mințit, nu a înșelat, nu a abuzat).

În mod cert, este binevenit ca cei ce vor să devină episcopi să citească Iov 31. Doar un asemenea profil moral și spiritual te califică ca fiind fără vină, te izbăvește de osânda diavolului, și te păzește din a deveni un dop și de a genera un blocaj spiritual Bisericii pe care vrei să o slujești. Pavel pare să confirme că diavolul este în cer și că prioritatea sa este să pârască înaintea lui Dumnezeu pe toți episcopii Bisericilor locale autentice. Se pare că este o slujbă pe care o face personal. El nu este omniprezent ca Dumnezeu și are sub stăpânirea sa demoni care-l slujesc. Se pare că Lucifer cunoaște efectiv pe toți episcopii bisericilor și primește despre ei zi și noapte rapoarte pentru a-i putea pârî înaintea Celui PreaÎnalt. Astfel prioritatea unui episcop este să fie și să rămână fără vină ca să poată păzi cu adevărat Grădina! Dar dacă diavolul este încă în cer după înviere, ce îl va arunca totuși pe pământ? Și de ce aruncarea sa pe pământ reprezintă o biruință, de vreme ce acest lucru înseamnă o manifestare și mai mare a puterii sale pe pământ?

Capitolul 12

1. **În cer** s-a arătat un semn mare: o femeie învăluită în soare, cu luna sub picioare și cu o cunună de douăsprezece stele pe cap.
2. Ea era însărcinată, țipa în durerile nașterii și avea un mare chin ca să nască.
3. **În cer** s-a mai arătat un alt semn: iată, s-a văzut un mare balaur roșu cu șapte capete, zece coarne și șapte cununi împărățești pe capete.
4. Cu coada trăgea după el a treia parte din **stelele cerului** și le arunca **pe pământ**. Balaurul a stat înaintea femeii, care stătea să nască, pentru ca să-i mănânce copilul, când îl va naște.
5. Ea a născut un fiu, un copil de parte bărbătească. El are să cârmuiască toate neamurile cu un toiag de fier. Copilul a fost răpit la Dumnezeu și la scaunul Lui de domnie.
6. Și femeia a fugit **în pustiu**, într-un loc pregătit de Dumnezeu, ca să fie hrănită acolo o mie două sute șazeci de zile.
7. **Și în cer** s-a făcut un război. Mihail și îngerii lui s-au luptat cu balaurul. Și balaurul cu

îngerii lui s-au luptat și ei,

8. dar n-au putut birui; și locul lor nu li s-a mai găsit **în cer**.

9. Și balaurul cel mare, șarpele cel vechi, numit diavolul și Satana, acela care înșală întreaga lume, a fost aruncat **pe pământ**; și împreună cu el au fost aruncați și îngerii lui.

10. Și am auzit **în cer** un glas tare, care zicea: „Acum a venit mântuirea, puterea și împărăția Dumnezeului nostru și stăpânirea Hristosului Lui; pentru că **pârâșul fraților noștri, care zi și noaptea îi pâra înaintea Dumnezeului nostru**, a fost aruncat **jos**.

11. Ei l-au biruit prin sângele Mielului și prin cuvântul mărturisirii lor, și nu și-au iubit viața chiar până la moarte.

12. De aceea, bucurați-vă, **ceruri și voi care locuiți în ceruri!** Vai de voi, **pământ și mare!** Căci diavolul **s-a coborât** la voi cuprins de o mânie mare, fiindcă știe că are puțină vreme.”

13. Când s-a văzut balaurul aruncat **pe pământ**, a început să urmărească pe femeia care născuse copilul de parte bărbătească.

14. Și cele două aripi ale vulturului celui mare au fost date femeii, ca să zboare cu ele **în pustiu, în locul ei** unde este hrănită o vreme, vremuri și jumătatea unei vremi, *departe de fața șarpelui*.

15. Atunci șarpele a aruncat din gură apă, ca un râu, după femeie, ca s-o ia râul.

16. Dar **pământul** a dat ajutor femeii. Pământul și-a deschis gura și *a înghițit râul* pe care-l aruncase balaurul din gură.

17. Și balaurul, mâniat pe femeie, s-a dus să facă război cu rămășița seminței ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și țin mărturia lui Isus Hristos.

Momentul aruncării lui Satan pe pământ marchează începutul perioadei de 42 de luni când fiara va prigoni pe sfinți. Ea pare să coincidă cu perioada în care fiara înviază. Înțelegem de ce cerul se bucură. Prezența supărătoare a pârâtorului (vezi Iov cap.1) este îndepărtată. Dar e vai de pământ! Totuși diavolul nu stătea în ceruri pentru a avea mai mult putere pentru a acționa pe pământ? Aruncarea sa din ceruri ar însemna astfel o mai mică putere de acțiune pe pământ. Observăm câteva lucruri: diavolul care este aruncat pe pământ nu poate face tot ce vrea. De exemplu, pur și simplu NU i se dă voie să se atingă de femeie cele trei vremuri și jumătate. El acționează DOAR în limitele pe care i le-a trasat Dumnezeu. O implicație clară a azvârlirii sale din ceruri este ***vremea scurtă*** în care el mai poate lucra. Dacă prezența sa în ceruri îi garanta o

perioadă nedeterminată în care putea acționa, aruncarea sa pe pământ îi limitează perioada de lucru la cei 3,5 ani. Practic mai are doar 3,5 ani în care poate împiedica revenirea lui Hristos Isus prin exterminarea femeii Israel. Dar Dumnezeu nu-i dă voie să se atingă de femeie. Totuși îi dă voie să facă război cu creștinii. El, mâniat pe femeie, și cu gândul tot la femeie, se duce să facă război cu sfinții, lucru pe care Dumnezeu i-l îngăduie. Oare rugăciunile și credința creștinilor să ofere din punct de vedere spiritual acea protecție de care se bucură femeia în pustie? Oare războiul împotriva creștinilor urmărește tocmai distrugerea acestui zid de protecție ca apoi să poată să se atingă și de femeie? Ținta finală a șarpelui rămâne femeia. Vom observa că la sfârșitul celor 3,5 ani fiara se repede cu toată furia asupra Femeii din pustie pe care o urâște nespuse de mult. Este clar că 3,5 ani NU se poate atinge de femeie. Dar ce să facă în acei ani? Doar să facă doar răul care îi este îngăduit? Nu cred că doar atât. Războiul împotriva sfinților este legat de ura sa asupra femeii. El știe că Pruncul de parte bărbătească se va întoarce din ceruri pe pământ doar când femeia se va căi. Deci femeia trebuie să supraviețuiască în istorie și apoi să se căiască. Dar căința ei va veni prin harul și mărturia revărsată peste Biserică, după cum ne explică Pavel în Romani 11: **ca prin îndurarea arătată vouă, să capete și ei îndurare...** Cu alte cuvinte, căința femeii nu va fi generată de un har special venit direct de sus, ci de un har mijlocit de credința Bisericii. Or dacă Biserica este distrusă, atunci nu va mai exista sursa de har care ar putea trezi în femeie căința. Și atunci are logică acțiunea de a distruge Biserica în cei 3,5 ani. Și războiul este total și rapid. Nu are vreme. El știe profețiile divine și luptă conștient împotriva lor. Doar că Domnul îi dă voie să lucreze exact în limita în care el de fapt împlinește profețiile. Însă mizează, ca în cazul lui Iov, pe variabila credințioșiei omului. Dacă Biserica este exterminată spiritual sau/și fizic în cei 3,5 ani, la finalul celor 3,5 ani nu mai există sursa de har care poate genera vindecarea femeii. El va putea face rău femeii, fără ca acest rău să ducă la cercetarea și căința ei. Deci în cei 3,5 ani va fi o cursă contracronometru. Se va avea în vedere eliminarea tuturor credincioșilor de pe pământ. Mai întâi prin lepădare de credință, iar dacă unii nu se vor lepăda, prin exterminare. Nu are timp. Dar de ce Dumnezeu protejează femeia 3,5 ani dar îngăduie ca sfinții să fie prigoniți 3,5 ani? Nu putea proteja și pe sfinți și aceasta cu atât mai mult cu cât ei sunt în ascultare de Dumnezeu, iar femeia este o curvă? Răspunsul ar putea fi formulat astfel: **Penru că este nevoie să fie martirizat un Ștefan ca Saul să se convertească!** Israel va juca rolul lui Saul, iar Biserica rolul și funcția lui Ștefan. Jertfa de suferință a Bisericii va fi absolut necesară ca Israel să se întoarcă la Domnul. Astfel, creștinii vor urmări cu prioritate două lucruri în acei 3,5 ani: să rămână în credință, **dar să rămână și în viață!** Rămânerea în credință nu este suficientă. Da, unii credincioși vor muri ca martiri, dar este nevoie ca unii dintre ei să rămână în viață. Ei sunt cei care vor fi răpiți exact în secunda revenirii Domnului. Deci ei vor asista și la finalul celor 3,5 ani și la moartea și învierea proorocilor și la căderea Ierusalimului. Tocmai căderea Ierusalimului le va arăta că vremea este aproape. În acea clipă, să ridice privirea în sus căci izbăvirea lor este deja în spatele norilor. Dacă răpirea creștinilor va avea loc exact în secunda răpirii lor la cer, înseamnă că ei vor putea fi martori și la plânsul căinței lui Israel. Ordinea pare a fi: Ierusalimul distrus și Israel supus exterminării, Israel se căiește, Isus răspunde coborând pe pământ. Dar în coborârea Sa pe pământ, în dreptul norilor, El îi răpește pe creștini și

coboară apoi împreună cu ei pe pământ pentru a aduce judecata neamurilor ce s-au unit împotriva femeii Israel. Cel rău știe principiul: martirajul lui Ștefan poate genera căința femeii. Dar va miza că Biserica va ceda și va dispărea de pe pământ și apoi va miza că Israel se va împietri și mai mult și nu se va căi. El nu va putea acționa altfel, căci doar în aceste limite îl va lăsa Dumnezeu să acționeze. Acțiunea sa va fi și o pedeapsă peste toți cei necredincioși. Prin Anticrist, Domnul le va trimite o lucrare de rătăcire ca să creadă o minciună care îi va conduce către judecata finală. Taina fărădelegii lucrează de multă vreme. Ceva o împiedică să se manifeste prin lucrarea anticristică. Acel ceva (care nu știm exact ce este) va fi luat exact la vremea potrivită. Lucrarea anticristică va duce la căința lui Israel doar dacă se va întâmpla la vremea potrivită. Biserica credincioasă trebuie să fie pregătită, mentalul lui Israel, dar și mentalul neamurilor. Până nu se va produce acest nivel de pregătire, Domnul NU va îndepărta acel ceva care împiedică manifestarea lucrării anticristice. În acea vreme, diavolul va avea puțină vreme de lucru. El nu va putea opta pentru alte variante. Nu va avea timp pentru alte uneltiri. Se va grăbi în cei 3,5 să extermină creștinii, dar tot în cei 3,5 va pregăti și atacul-surpriză împotriva femeii care va putea avea loc la finalizarea perioadei de grație pentru Israel. Deși taina fărădelegii lucrează în istorie de multă vreme, totuși aruncarea sa pe pământ va reprezenta o surpriză pentru Satan: ***Când s-a văzut balaurul aruncat pe pământ....*** Probabil el nu crede nici faptul că va fi aruncat pe pământ. Dar ce anume va determina aruncarea sa pe pământ? Dacă aducem în discuție și Daniel cap.9, ar însemna că am putea plasa aruncarea diavolului pe pământ la jumătatea ultimei săptămâni. Anticristul va face un legământ de o săptămână cu mulți. Dar la jumătatea săptămânii va face să înceteze jertfa și darul de mâncare. Acesta ar fi momentul în care își va da arama pe față. Aceasta înseamnă că primii 3,5 ani nu-și va da arama pe față. Ar fi perioada de dinainte de vindecarea răniilor fiarei din Apoc.13. Dar în această perioadă, când nu-și va arăta adevăratele intenții și când ***NU*** va cere încă închinarea întregului pământ va lucra ***pe ascuns***. Dar cum va lucra pe ascuns? Doar va pregăti acțiunea sa fulger din cei 3,5 ani? Sau va începe deja pe ascuns o acțiune de prigonire, exterminare a creștinilor? Poate ar prefera să continue să lucreze pe ascuns doar că aruncarea satanei pe pământ scurtează perioada sa de lucru. Și atunci, pentru că știe că mai are de lucru puțină vreme, va reacționa violent și pe față, așa cum a făcut Irod când a aflat că magii l-au înșelat. Irod a încercat să lucreze pe ascuns împotriva Pruncului. Dar când a văzut că situația îi scapă de sub control și-a dat arama pe față. Este posibil ca scurtarea perioadei să-l facă pe Anticrist să-și dea arama pe față. Să lucrezi pe ascuns este mai sigur, este mai eficient. Dar ia mai mult timp. Când știi că mai ai puțin timp, joci pe o singură carte și nu mai ai vreme de ascunzișuri. Conform acestui posibil scenariu, aruncarea lui satan pe pământ îl va face pe Anticrist să-și dea arama pe față. Dar aruncarea sa pe pământ va fi o surpriză și pentru el însuși. Ce o va determina totuși? În mod cert, biruința îngerilor din cer împotriva balaurilor este strâns legată de biruința celor credincioși de pe pământ care l-au biruit prin sângele Mielului și prin Cuvântul mărturisirii lor și nu și-au iubit viața nici până la moarte. Ceva se va întâmpla pe pământ. Oare să fie vorba de martirajul ascuns și mijlocirea din prima jumătate a ultimei săptămâni danielice a credincioșilor care deja îl vor fi identificat pe Anticrist pe scena politică a lumii?

Incursiunea în Apoc.12 are o strânsă legătură cu cerința ca episcopii să fie fără vină. Doar fiind fără vină pot fi vasele prin care Dumnezeu să lucreze în istorie pentru nimicirea lucrărilor diavolului, și doar fiind fără prihană pot rezista unei cernerii ca cea la care a fost supus Iov și care prefigurează cernerea finală a credincioșilor.

Episcopii trebuie să aibă o bună mărturie și din partea celor de afară. Dar la ce se referă acest lucru? Dacă cineva are profilul descris mai sus de Pavel nu are și o bună mărturie din partea celor de afară? Păreră celor de afară este un criteriu de verificare a moralității viitorului episcop, este o modalitate de cercetare a viitorului păstor? Poate fi. Deși lumea este decăzută, Pavel știe că Dumnezeu a pus legea Sa în conștiința oamenilor și că harul și lumina divină lucrează în toți oamenii și în toate popoarele. Astfel, știe că oamenii de bine vor aprecia și vor lăuda pe cel credincios. Dar cum se împacă această perspectivă cu aceea că creștinii vor fi bârșiți, denigrați și prigoniți? Pot fi două perioade distincte din viața Bisericii locale: o perioadă când este prigonită, și o perioadă de pace când nu este prigonită. Pavel pare să facă apel la vremea de pace. De asemenea, Pavel poate face distincție dintre denigrările generale aduse la adresa creștinismului și părerea oamenilor față de un credincios pe care îl cunosc și interacționează în mod constant. Există și varianta ca Pavel să facă deosebire între majoritatea celor din afară (care sunt bine intenționați și la care bunul-simț mai funcționează) și acea minoritate de oameni foarte răi, care își fac o pasiune din a prigoni și a denigra pe creștini. Dar rămâne întrebarea: Pavel face apel la părerea celor din afară ca și criteriu de verificare al episcopului sau se referă la altceva? Să luăm varianta de criteriu de verificare. Perspectiva este interesantă: confirmarea moralității episcopului trebuie confirmată și de Biserică și de comunitatea mai largă, și de cei credincioși și de cei necredincioși. Moralitatea sa trebuie să fie atât de înaintată încât să fie recunoscută și laudată chiar de cei care se află în întuneric. De asemenea, se are în vedere faptul că episcopul nu s-a închis în Biserică. Are relații cu cei din afară, știe să Nu fie agresiv, știe să trăiască și să propovăduiască într-un mod înțelept și relevant. În cele din urmă, funcția episcopului NU este doar aceea de a lucra în interiorul Bisericii. El trebuie să reprezinte Biserica în relația cu cei din afară. De asemenea, el trebuie să învețe Biserica să depună o mărturie frumoasă față de cei din afara împărăției. Biserica este chemată să preotească, iar episcopul trebuie să vegheze și să susțină împlinirea acestei funcții. Dar poate exista și o altă posibilitate de interpretare. Ea izvorăște din modul în care Pavel argumentează această cerință:

- Ca să nu ajungă de ocară și să cadă în cursa diavolului;
- sau: să nu cadă în dispreț (dizgrație, reproș) și în cursa (capcana) diavolului.

Din partea cui vine disprețul, dizgrația, reproșul, ocară? Oare vine din partea celor din afară? Sau vine din partea diavolului? În ce constă cursa diavolului? Un credincios poate avea o proastă mărturie din partea celor de afară din vina sa, și atunci ocară este justificată și poate veni și din partea diavolului. Dar poate surveni și din pricina trecutului său înainte de convertire. Dacă înainte de convertire a rănit foarte mult comunitatea sau a făcut lucruri grozav de rele, el poate

avea încă o mărturie proastă din partea comunității în pofida schimbării reale. Astfel, se are în vedere și cugetul comunității. Episcopul are o funcție publică, vizibilă, care implică reprezentarea Bisericii în relația cu comunitatea mai largă. Ridicarea sa în funcția de episcop poate mări reacția negativă din partea celor de afară. El poate ajunge de ocară celor de afară. Presiunea este puternică. Motivele cu care este ocărât sunt reale, nu sunt inventate. Oare va rezista el acestei presiuni sau va cădea în cursa diavolului prin sentimente de vinovăție, prin autoînvinovățire? Sentimentul de vinovăție aduce slăbiciune, lipsă de vigoare, de fermitate, aduce teamă, paralizie spirituală, o îngăduință prea mare față de greșelile altora. Or episcopul trebuie să fie plin de viață, de vigoare, de curaj, de îndrăzneală, de fermitate în relațiile cu oile. El trebuie să cârmuiască Biserica. Aceasta presupune muștrarea celor ce păcătuiesc, scoaterea din funcție a liderilor duali, excluderea hulitorilor, confruntarea cu diverși dușmani ai Bisericii. El nu-și poate permite să poarte cu sine sentimente de vinovăție din trecut. Pavel vede probabil acest pericol, și atunci nu îngăduie ca să fie puși episcopi decât cei care au o bună mărturie și din partea celor de afară. Este nevoie de timp pentru a învinge anumite vinovății din trecut. Este nevoie de timp pentru a recâștiga cugetul celor răniți. Obsevăm că diavolul apare menționat de două ori în această scurtă descriere a profilului episcopului. Acest lucru ne atrage atenția asupra războiului spiritual îndreptat asupra episcopilor. Ei sunt ținta acestui război. Ei sunt luați în vizor de însuși Lucifer. De aceea și grija ca ei să fie fără vină și bine echipați înainte să slujească din poziția de episcopi. Observăm două mari pericole: să cadă în mândrie sau să cadă în dispreț, în ocară. Comunitatea exercită presiuni teribile asupra celor puși în funcție de conducere. Lauda comunității poate duce la mândrie. Ocară comunității poate duce la fărâmițarea verticalității. Diavolul este prezent în spatele ambelor ispite. Ori încurajează liderul excesiv de mult în speranța că se va mândri, ori îl descurajează în speranța că va ceda. Ori îl face să păcătuiască pentru a-i putea pârî vina înaintea lui Dumnezeu (osânda diavolului), ori îl face să se simtă vinovat pentru a-l putea apoi manipula ușor (cursa diavolului). Relația liderului cu VINOVĂȚIA și cu gestionarea ei este una vitală.

Despre diaconi. Cine sunt ei? Episcopii sunt prezbiterii, păstorii, echipa de conducere a Bisericii locale. Dar diaconii cine sunt? Interesant că structura de ierarhie a Bisericii locale în teologia paulină include doar episcopii și diaconii. Diacon înseamnă slujitor. Cuvântul este folosit și în Fapte 6. Dar nu cei 7 bărbați sunt numiți diaconi, ci Petru folosește termenul ca VERB atunci când precizează: nu se cuvine să lăsăm Cuvântul lui Dumnezeu ca să SLUJIM la mese. Dar oare nu toți creștinii sunt chemați să fie slujitori? Desigur. Dar Pavel are în vedere acei credincioși care primesc responsabilitatea unei slujiri în Biserică. Poate fi vorba de o slujire similară cu cea dată celor 7 bărbați, sau de orice alt tip de slujire din Biserică, diferită de cea episcopală. Biserica are o dezvoltare naturală, o dinamică proprie. În funcție de nevoile ce apar, de dezvoltarea ei, apar tot felul de slujiri. Acestea NU sunt cârmuite în mod direct tot de episcopi. Prioritatea acestora este rugăciunea, învățătura, păstoria, cârmuirea, păzirea turmei. Aici trebuie să se concentreze atenția și resursele lor. Celelalte slujiri au și ele nevoie de responsabili, de cârmuitori. Aceștia sunt diaconii. Deci diaconul este orice credincios

RESPONSABIL de o slujire din Biserică: de la slujirea unui grup de casă, până la strângerea fondurilor bisericii etc.

În mod evident, ei au o autoritate mai mică decât cea a episcopilor. Să ne așteptăm deci ca Pavel să fie puțin mai îngăduitor în ce privește profilul lor spiritual? În acest profil, distingem trei tipuri de trăsături:

- trăsături precizate și în dreptul episcopilor,
- trăsături precizate doar în dreptul diaconilor,
- trăsături precizate în dreptul episcopilor, dar neprecizate în dreptul diaconilor.

Să le trecem în următorul tabel:

Trăsături precizate doar în dreptul diaconilor	Trăsături precizate și în dreptul episcopilor	Trăsături precizate doar în dreptul episcopilor
<ul style="list-style-type: none"> • cinsitit, • nu cu două fețe, • să păstreze taina credinței într-un cuget curat, • trebuiesc cercetați mai întâi, • FEMEILE de asemenea trebuie să fie cinstite, neclevetitoare, cumpătate, credincioase în toate lucrurile. • ..PENTRU CĂ cei ce slujesc bine ca diaconi dobândesc un loc de cinste și o mare îndrăzneală în credința care este în Hristos Isus. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>fără prihană</i> • nu băutori de mult vin, • nu doritori de câștig mârșav, • bărbați ai unei singure neveste, • să știe să-și cârmuiască bine copiii și casele lor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cumpătat • Înțelept • Vrednic de cinste • Primitor de oaspeți • În stare să învețe pe alții • Nu gâlcevitor, • Nu iubitor de bani • Să nu fie întors de curând ca să nu se mândrească și să cadă în osânda diavolului. • Să aibă o bună mărturie și din partea celor de afară ca să nu cadă în dispreț și în cursa diavolului. • ..CĂCI dacă cineva

		nu știe să cârmuiască bine propria casă, cum va îngriji de Biserica lui Dumnezeu?
--	--	---

Cum să interpretăm tabelul de mai sus? Coloana 2 ne sugerează că standardele morale și spirituale sunt foarte înalte atât în dreptul episcopilor cât și în dreptul diaconilor. Și în dreptul diaconilor apare expresia să fie fără prihană, fără vină sau fără reproș. Ei trebuie cercetați și doar dacă sunt de *neînvinuit* să fie diaconi. Trăsăturile care sunt menționate și în dreptul episcopilor și în dreptul diaconilor pot de asemenea indica domenii spirituale de o importanță vitală, în dreptul cărora trebuie îndreptată o atenție sporită și față de care nu trebuie făcut nici cel mai mic compromis. Este vorba de relația cu soția, de cârmuirea copiilor și a casei, de planul motivațional, și de domeniul înfrânărilor poftelor și evitării exceselor (să nu fie băutori de mult vin). Trăsăturile morale din coloana 1 în mod cert sunt valabile și în dreptul episcopilor. Ele ne arată că Pavel nu a făcut o listă exhaustivă asupra tabloului moral al episcopului sau diaconului. Imperativul FĂRĂ VINĂ trebuie dezvoltat în lumina Evangheliei slavei. Ideea de a fi cinstit, nu cu două fețe se aplică desigur și episcopilor. Iar condiția: *să păstreze credința într-un cuget curat* adună toată trăirea curată, în permanentă creștere în Hristos despre care am vorbit în cap.1. Folosirea acestei expresii face și mai clară legătura cu cap.1 în care cugetul curat este un concept-cheie. Și diaconii nu trebuie doar să fi păstrat credința într-un cuget curat până în momentul investirii în funcția de diaconi. Ei trebuie să o păstreze în continuare. În funcția de diacon se intră greu dar se poate ieși foarte repede. Orice abatere de la drumul crucii și al cugetului curat al unui diacon este un semnal de alarmă pentru episcopi. Acesta deja a pornit pe drumul pe care au mers Imeneu și Alexandru. Trebuie scoși din funcție ÎNAINTE să poate produce o explozie în biserică. Și scoaterea din funcție le va fi benefică, și-i va putea ajuta să NU ajungă învățători mincinoși. Dar păstrarea lor în funcție la va accelera procesul căderii. Și desigur nu doar diaconii trebuie cercetați, încercați întâi. Cu atât mai mult și episcopii. Dacă Pavel creionează un profil moral similar pentru cele două funcții, de ce operează cu două profile, și nu face un singur portret valabil pentru ambele funcții? Pavel vrea să păstreze o distincție clară între cele două funcții. În mod cert, cea de episcop presupune o responsabilitate mai mare. De aceea începe cu ea și din acest motiv, i se alocă și o cantitate de text considerabilă. Totuși, deși putem să ne așteptăm ca în dreptul episcopilor, standardele morale să fie ceva mai ridicate iar în dreptul diaconilor să putem fi ceva mai îngăduitori, nu aceasta pare să fie abordarea lui Pavel. Cu privire la diaconi, el este foarte ferm: doar dacă sunt fără vină, de neînvinuit (ca și episcopii) pot fi diaconi. Și nu întâmplător, în dreptul acestora și nu al episcopilor, plasează condiția: să fie cercetați mai întâi. Pavel simte pericolul că vom fi tentați să operăm cu un dublu standard: unul pentru episcopi și unul pentru diaconi. Și în ce privește profilul moral, el cere lipsa oricărei vine atât în dreptul episcopilor cât și în dreptul diaconilor.

Astfel, el consideră că pentru a zidi o Biserică sănătoasă și a o apăra de dughuri eretice, nu este suficient ca ținuta morală a echipei de episcopi să fie impecabilă. Se cere același lucru și în dreptul echipei de diaconi. Ce facem atunci cu coloana 3? Trăsăturile morale din coloana 3 sunt valabile și în dreptul diaconilor. Totuși sunt câteva elemente care se pot aplica doar episcopilor. Este în primul rând vorba de darul de a învăța pe alții. Acest dar este obligatoriu pentru *episcop*, căci învățarea Bisericii este una din slujbele sale esențiale. Dar slujbele diaconilor sunt diverse. Darul învățării altora nu devine obligatoriu. Ideea de a nu fi întors de curând la Domnul trebuie aplicat și diaconilor. Dar având în vedere că ispita mândriei este mai mare în dreptul episcopilor, atunci am putea presupune că perioada de timp de la convertire până la investire poate fi mai scurtă în dreptul diaconilor decât la episcopi. Episcopii mai sunt numiți prezbiterii (bătrânii) Bisericii. Ni se sugerează o vârstă înaintată, oameni trecuți prin viață și prin multe încercări. Desigur, excepțiile sunt date de conjuncturi speciale. Pavel rânduia prezbiteri în toate Bisericile pe care le planta. În mod cert, se întorseseră de curând la Domnul și poate în unele locuri, tineri ca *Timotei* erau chemați în lucrare. Dar acolo unde nu apar aceste conjuncturi speciale, vârsta înaintată este un criteriu de dorit în dreptul episcopilor. Mărturia bună din partea celor de afară cred că se aplică și în dreptul diaconilor, mai ales în ce privește mijlocul de verificare, de testare a caracterului lor moral. Dar dacă este situația cu cel ce a avut probleme morale grave în mijlocul comunității înainte de convertire, ne-am putea gândi că acesta ar putea ocupa o slujbă diaconală care nu presupune vizibilitate publică, și care nu ar provoca ocară comunității asupra lui. Motivația din dreptul condiției episcopilor (căci dacă nu cârmuiesc bine casele lor cum vor îngriji de biserica lui Dumnezeu) cred că se aplică și diaconilor, deși aceștia îngrijesc de o slujbă din Biserică pe când episcopii îngrijesc de Biserică în ansamblul ei. Condiția se aplică mai bine episcopilor și de aceea Pavel o plasează în dreptul lor. Ce facem însă cu ultimele două elemente din coloana 1? Cine sunt femeile din v.11? Este vorba de soțiile diaconilor sau/și de diaconițe? Romani 16:1 ne arată clar că și femeile pot fi diaconițe, adică li se pot încredința o slujire în Biserică. Însă această slujire nu trebuie să vizeze învățarea Bisericii și nici să nu calce condiția ca ea să Nu se ridice mai presus de bărbat. O slujire diferită de cea a învățării Bisericii și aflată sub autoritatea spirituală a bărbatului poate fi încredințată și femeilor. Dar standardele sunt la fel de ridicate și în dreptul lor. Elementele din v.11 nu formează un portret moral complet. Expresia “credincioase în TOATE lucrurile”, ne arată că profilul trebuie dezvoltat în lumina Evangheliei. Femeia trebuie să fie credincioasă ca soție, ca mamă, ca femeie supusă autorităților Bisericii...APOI i se poate încredința o slujire în Biserică. Ea trebuie să fie neclevetitoare, adică să nu cârtească, să nu bârfească, să nu defăimeze. Se are în vedere slăbiciunea femeii de a-și folosi darul vorbirii pentru a-și exprima nemulțumirile și a denigra pe alții. Deci și femeile pot fi diaconițe. Totuși pasajul despre diaconi este adresat în primul rând bărbaților. De aceea, se insistă că femeile ca diaconițe trebuie să rămână sub autoritatea spirituală a bărbaților. Este posibil ca v.11 să se refere și la profilul moral al soțiilor diaconilor. Cei doi trebuie să slujească împreună. Acestea devin slujitoare alături de bărbații lor. Bărbatul poate fi lovit ca în Eden prin propria sa soție. Profilul moral al soțiilor slujitorilor Bisericii este și el extrem de important.

Este interesant cum motivează Pavel condiția legată de familie din dreptul diaconilor: ***pentru că cei ce slujesc bine ca diaconi dobândesc un loc de cinste și o mare îndrăzneală în credința în Hristos Isus.*** Dar cei ce slujesc bine ca episcopi nu dobândesc și ei o astfel de poziție în Hristos? Desigur. Dar acest aspect pare a fi mai relevant diaconilor, la fel cum v.5 este mai relevant pentru episcopi. Episcopii îngrijesc de întreaga Biserică locală și au deja o poziție mare de autoritate spirituală. Diaconii sunt responsabili cu o slujire din Biserica păstorită de echipa de episcopi și pot crește în autoritate spirituală. Creșterea lor este condiționată de faptul acesta: de a sluji BINE ca diaconi. Ca răsplată pentru consecvența lor în slujire, ei primesc un loc de cinste și o mare îndrăzneală în credința care este în Hristos Isus. Deci ***credința*** în Hristos Isus (concept folosit de asemenea de Pavel în cap.1, respectiv în 1:14) este un element-dinamic. În credință, credinciosul este chemat să crească. Credința în Isus Hristos este ca un munte pe care trebuie să-l urci în permanență. Credința este și asemenea unui palat în cadrul căruia poți obține spații mai mari, mai de cinste. Pavel insistă pe îndrăzneală. De ce tocmai îndrăzneală? Diaconii se vor confrunta în slujirea lor cu obstacolele puse de diavol. Ei nu slujesc într-o firmă, ci în Biserica locală care crește în mijlocul unui război spiritual a cărui țintă este. Ori, orice slujire va fi supusă tirului de descurajări din partea celui rău. Dacă diaconii slujesc BINE însă, dacă își păstrează cugetul curat și nu se lasă descurajați de cel rău, vor experimenta puterea lui Dumnezeu care îi va păzi de cel rău și le va da biruință în lucrare. Astfel vor crește în credință. Vor căpăta o mai mare îndrăzneală în credința care este în Hristos Isus. Slujirea este un mijloc indispensabil al creșterii spirituale. Diaconatul pare a fi o etapă absolut necesară care precede episcopatul. V.13 poate și să sugereze trecerea credinciosului de la diaconat la episcopat. Deci, deși toți credincioșii sunt copii iubiți de Hristos, există niveluri diferite de apropiere a acestora de Hristos. Cu cât cineva slujește mai bine și mai mult, cu cât se curățește mai mult, cu atât se apropie mai mult de Hristos, cu atât capătă mai multă îndrăzneală în Hristos și cu atât poate primi mai multă slujire, mai multă autoritate din partea lui Hristos. Să ne reamintim că însuși Pavel a trecut prin acest proces pe care îl amintește și în 1:14. Diaconii sunt chemați pe același drum al formării pauline. Însuși Pavel a fost chemat în lucrare misionară și apostolică după multă vreme după convertire. El însuși a trebuit să fie fără vină, să împlinească condițiile din cap.3, să fie testat în timp, să crească în îndrăzneală. Nu există scurtături. Răsplata perseverenței în slujire este o apropiere mai mare de Hristos și o autoritate mai mare de slujire în Trupul lui Hristos. Însăși viața sa de mijlocitor capătă noi valențe. Cuvântul său înaintea lui Hristos are mai multă greutate ca înainte. Însuși Moise sesizează această legitate și constată că a căpătat trecere înaintea lui Dumnezeu și cere să capete și mai multă trecere înaintea Lui (vezi Exod 33). La finalul vieții, după ce a perseverat o viață în slujire, iată ce poate spune Pavel despre sine: ***Iată la ce lucrez eu, și mă lupt după lucrarea puterii Lui, care lucrează cu tărie în mine*** (Col.1:29).

Dar cum v.13 explică rațiunea condiției din v.12? De ce introduce Pavel acest PENTRU CĂ de la începutul v.13? În dreptul episcopilor Pavel folosește o explicație ce evidențiază PERICOLUL intrării în slujba de episcop nepregătit: ***căci cine nu-și cârmuiește bine casa CUM va îngriji el de Biserica lui Dumnezeu?*** Dar în v.14 El aduce un alt tip de explicație. El nu insistă

pe pericolul generat de faptul că diaconul nu-și face bine slujba, ci tocmai pe beneficiile aduse de faptul că el își face bine slujba! Deducem că un om care nu împlinește condiția din v.12 nu va face bine slujba de diacon și astfel **NU** va căpăta un loc de cinste în credința în Hristos Isus. Dar dacă are acel profil spiritual îndoielnic chiar dacă nu slujește ca diacon nu va căpăta acest loc de cinste. Atunci unde este pericolul? Este oare pericolul tocmai acela de a deveni un dop spiritual în Trupul lui Hristos și de a priva pe alții de această oportunitate de creștere spirituală? Se pare că acesta e pericolul avut în vedere de Pavel. Ni se sugerează astfel că diaconatul e o chemare la care trebuie să acceadă toți credincioși, căci tocmai prin diaconat se capătă un loc de cinste în credința în Hristos Isus. Or, creșterea în credință e un imperativ pentru toți. Nu e întâmplător că diacon înseamnă slujitor. Dar toți credincioșii sunt chemați să slujească, totuși doar unora li se încredințează o anumită slujbă în Biserică. Dar biserica e un trup viu într-o continuă dezvoltare. Se poate aștepta deci ca în timp, în această dezvoltare naturală, operată de Duhul Sfânt, fiecare credincios să fie responsabil de o anumită slujire din Biserică.

Este util să ne amintim și de pasajul din Tit cap.1 despre profilul episcopilor:

5. Te-am lăsat în Creta ca să pui în rânduială ce mai rămâne de rânduit și să așezi **prezbiteri** în fiecare cetate, după cum ți-am poruncit:
6. dacă este cineva **fără prihană**, bărbat al unei singure neveste, având copii credincioși, care să nu fie învinuiți de destrăbălare sau neascultare.
7. Căci **episcopul, ca econom al lui Dumnezeu**, trebuie să fie **fără prihană**; nu încăpățânat, nici mândros, nici dedat la vin, nici bătăuș, nici lacom de câștig mârșav;
8. ci să fie primitor de oaspeți, iubitor de bine, cumpătat, drept, sfânt, înfrânat;
9. **să se țină de Cuvântul adevărat, care este potrivit cu învățătura, pentru ca să fie în stare să sfătuiască în învățătura sănătoasă și să înfrunte pe potrivnici.**
10. În adevăr, mai ales printre cei tăiați împrejur, sunt mulți nesupuși, flecari și amăgitori,
11. **căroră trebuie să li se astupe gura**. Ei buimăcesc familii întregi, învățând pe oameni, pentru un câștig urât, lucruri pe care nu trebuie să le învețe.

Pavel repetă de două ori condiția fundamentală: **să fie fără prihană**. Creionează un profil moral asemănător cu cel din Timotei cap.3. Totuși cel din Timotei este ceva mai dezvoltat. Observăm că apar și trăsături morale NOI, care nu sunt menționate în Timotei. Acest lucru confirmă faptul că Pavel nu propune o lista exhaustivă a trăsăturilor episcopului. În portretul din Tit apare și dimenisunea ce ține de învățătura sănătoasă. Aparent acest element lipsește în Timotei. De fapt Pavel alocă în Timotei acestei condiții un capitol întreg! (e vorba de capitolul 4). În Tit insistă și pe capacitatea episcopului de a ÎNFRUNTA pe potrivnici, și de a astupa gura

amăgitorilor. Bunătatea sa este deci o bunătate profundă, puternică, ce izvorăște din cunoașterea Marelui Împărat și din frica de Domnul. El slujește cu dragoste. Dar parte a slujirii este și exercitarea autorității și disciplinei în Biserică. El trebuie să fie capabil să mustre, să pună la punct, să disciplineze. El nu caută să fie plăcut oamenilor și nu evită conflictele la nesfârșit. El este gata să stea la spărtură și să mustre pe cei mai dificili frați. El dă dovadă de fermitate și verticalitate. Nu își permite slăbiciunile lui David pentru care el și împărăția sa au plătit atât de scump. El nu se teme să îl scoată din funcție pe Ioab, nu ezită să îl mustre pe Adonia și nu cedează în fața presiunilor de a-l primi pe Absalom înapoi. Cel rău lucrează prin oameni. El trimite în Biserică oameni cu tot felul de slăbiciuni, boli, învățături ciudate. Episcopul trebuie după caz să-i confrunte, să-i mustre, să le astupe gura, să-i dea afară din comunitate chiar. Episcopul nu este doar un bonom. El este un Om puternic gata să stea în fața unei oștiri înarmate, gata să judece lumea și pe îngeri, dacă Domnul îi cere acest lucru.

Înainte de a trece la domeniul învățurii din cap.4 Pavel îi explică lui Timotei scopul cu care îi scrie aceste lucruri. Desigur scopul din v.15 poate viza întreaga epistolă și nu doar cap.3. Dar *NU* este întâmplător faptul că Pavel așează acest pasaj tocmai la finalul capitolului 3. Practic acest pasaj, această afirmație cheie: *ca să știi CUM trebuie să te porți în casa lui Dumnezeu* este așezată în mijlocul portretului slujitorului din Biserică. În cap.3a avem profilul moral al episcopului, în cap.3b avem afirmația de scop a epistolei, iar în cap.4 profilul de învățător al episcopului. Cu alte cuvinte, profilul episcopului ne arată în primul rând CUM să ne comportăm în Casa lui Dumnezeu. Deci episcopul trebuie să întrupeze acest mod de purtare, trebuie să fie modelul comunității. Episcopul este ca preotul de la Cort care învață pe evrei cum trebuie să se poarte în curțile Casei Domnului, în prezența unui Dumnezeu PreaSfânt care este un foc mistuitor. Episcopul a înțeles sfințenia Celui ce locuiește în Biserică, și trăiește după această sfințenie, învățând și pe alții cum să trăiască în prezența lui Dumnezeu. Biserica este un spațiu terestru-spiritual în care efectiv Dumnezeu locuiește ca Persoană, așa cum locuia și în Cortul lui Moise. El este un Dumnezeu de trei ori sfânt. Bunătatea Sa îl face și de temut. De aceea, nu te poți purta oricum în Casa lui Dumnezeu. și în această Casă Sacră nu suntem doar când ne întâlnim cu frații, ci clipă de clipă, căci Duhul Său locuiește în noi. Trebuie să te porți într-un anume fel ca nu cumva mânia Sa să se aprindă împotriva ta după cum s-a aprins împotriva lui Nadab și Abihu. Trebuie să înveți *CUM* să te porți în Casa lui Dumnezeu. Și acest proces de învățare ar trebui să aibă ca resursă modelul viu al episcopilor. Timotei însuși trebuie să știe *cum* să se poarte în Casa lui Dumnezeu, ca să trăiască în sfințenie și apoi să învețe și pe alții. Profilul din cap.3 îl vizează în primul rând pe el. Apoi trebuie să îl aplice în procesul de investire în slujire a altor credincioși. Casa lui Dumnezeu este locul în care Dumnezeu locuiește. Pe pământul răzvrătit e singurul loc în care El locuiește ca Persoană. Este locul care trebuie să Îl reprezinte. Căci Casa Sa este sfințită de prezența Sa și îi oglindește slava și puterea! Pentru Pavel casa lui Dumnezeu nu este Templul de la Ierusalim, ci Biserica lui Dumnezeu. Oriunde este o Biserică locală, este o casă în care Dumnezeu locuiește ca Persoană. Și El, da, poate locui în mai multe case în același timp! Casa lui Dumnezeu este Biserica Dumnezeului *celui viu!* Nu e un joc

de cuvinte. Dumnezeu ca Persoană locuiește în acea Casă. Și toată sfințenia Casei lui Dumnezeu din Vechiul Testament se aplică și Bisericii locale. Același Dumnezeu PreaSfânt locuiește în ea. De aceea, episcopii Casei trebuie să fie fără vină ca Iov. Dincolo de păra diavolului, e vorba de sfințenia lui Dumnezeu care impune un astfel de mod de a fi. Dar Pavel nu susține o neprădare dată prin Lege, ci dată prin Hristos Isus. Sângele Său și viața Sa vindecătoare zidește în episcop acel profil moral fără prihană. Pavel mai numește Biserica lui Dumnezeu, stâlpul și temelia adevărului. Ne aducem aminte că și Templul lui Solomon avea o temelie. Avea și doi stâlpi în față. Acești stâlpi întrupau măreția și sfințenia Casei, erau umpluți de prezența lui Dumnezeu. Ei erau păzitorii Casei și arătau vizitatorilor CUM să se apropie de acest Dumnezeu sfânt. Cei doi stâlpi trimiteau către Marele Preot și către Împărat, și de fapt către Marele Preot-Împărat Mesia. Paralela este foarte clară. Rolul acestor stâlpi este acum dat episcopilor. Ei sunt păzitorii Casei, supraveghetorii Bisericii.

Biserica e stâlpul și temelia adevărului. Dar Adevărul e Hristos Isus și tot El este și temelia Bisericii. Hristos e desăvârșit, dar Biserica e plină de imperfecțiuni. Era Biserica din Laodicea din Apoc. cap.3 stâlp și temelie a adevărului? Cred că aici Pavel se referă la funcția Bisericii, la ceea ce este Biserica vie, autentică, și la ceea ce este chemată să fie fiecare Biserică locală în parte. Biserica e chemată să întrupeze și să proclame adevărul în lume. Ne gândim că atât stâlpul cât și temelia au rol de susținere. Stâlpii de la Templu nu avea însă un rol fizic de susținere, ci aveau un rol de reprezentare. Deci stâlpul poate avea și rolul de a reprezenta, de a evindenția ceva. Temelia nu se vede, dar stâlpul este vizibil. Astfel Biserica este stâlp al adevărului prin funcția ei mărturisitoare, prin faptul că întrupează și proclamă adevărul. Dar temelia are rol de susținere? Dar cum să fie Biserica temelie a adevărului? Că este stâlp e mai lesne de înțeles. Și imaginea din 1 Cor.cap.3 ne ajută. Hristos e temelia Bisericii, iar fiecare Biserică locală zidește pe această temelie. E chemată să zidească stâlpi compatibili cu temelia ca să facă vizibil în lume adevărul nevăzut pe care ea este întemeiată. Deci ideea de Biserică, Stâlp al adevărului e mai lesne de priceput. Dar biserica, temelie a adevărului, sau stâlp cu rol de susținere al adevărului pare mai dificil de înțeles. La ce adevăr se referă? Dacă adevărul e Hristos, poate fi Biserica temelie lui Hristos? Poate exista conceptul de temelie a Temeliei? Hristos e Temelia Bisericii. Poate fi Biserica temelie Temeliei? Să înalți adevărul în lume e una, dar să reprezinti fundamentul adevărului e cu totul altceva. Despre ce să fie vorba? Pavel folosește această expresie pentru a arăta importanța, slava și funcția Bisericii prin care Timotei să fie motivat să se poarte așa cum trebuie în Casa lui Dumnezeu. Noi am accentuat în lumina cărții Levitic relația dintre această Casă și sfințenia lui Dumnezeu. Dar Pavel insistă mai mult pe relația dintre această Casă și Adevăr. Din pricină că Biserica e stâlpul și temelia adevărului, nu te poți purta oricum în această Casă. Din pricină că Biserica e stâlpul și temelia adevărului, episcopii trebuie să fie fără vină înaintea cerului.

Îmi vine în minte pasajul scris de Pavel tot către realitatea Bisericii din Efes:

- El i-a dat totul sub picioare, și L-a dat căpetenie peste toate lucrurile Bisericii, care este trupul Lui, plinătatea Celui ce plinește totul în toți.

(Efeseni 1:23)

Hristos este plinătatea Bisericii, Cel ce umple toate lucrurile, Cel ce plinește totul în toți. Dar trupul Lui este la rândul Său plinătatea lui Hristos. Hristos Isus este Capul, dar Biserica este Trupul. Capul este incomplet fără Trup, la fel cum Adam era incomplet fără Eva. Adam împreună cu Eva reflecta în mod minunat chipul lui Dumnezeu. La fel, Capul împreună cu Trupul reprezintă acea Unitate completă care reflectă în mod desăvârșit Adevărul despre Dumnezeu cel nevăzut. Deci măcar că Hristos Isus, Adevărul, este singura Temelie a Bisericii, împreună cu Biserica formează o TEMELIE a Adevărului. Este ca și cum clădirea Bisericii zidită prin Hristos pe temelia care este Hristos, formează la rândul ei o nouă temelie pentru o altă clădire. Cred că în această taină a relației dintre Mire și Mireasă, între Cap și Trup, Biserica este și ea la rândul ei temelie a Adevărului. Pavel spune că în trupul său împlinește ce LIPSEȘTE suferințelor lui Isus Hristos. Dumnezeu care S-a revelat în Hristos Isus continuă să se reveleze în Biserica Sa. Dumnezeu care l-a judecat pe Satan prin Isus Hristos, îl va judeca și prin Biserica Sa. Hristos Isus împreună cu Biserica reflectă în mod desăvârșit demonstrația despre adevărul despre Dumnezeu. Să nu uităm că în acest capitol 3 a fost deja menționat de două ori satan, care e menționat și în cap.1. Lumile demonice vor fi menționate și la începutul capitolului 4. Practic cel rău a contestat adevărul despre Dumnezeu. Prin Isus Hristos și Biserica Sa Dumnezeu oferă o demonstrație zdrobitoare a adevărului despre Sine. Poate că în acest context al conflictului dintre Dumnezeu și diavol, Biserica este alături de Hristos stâlp și temelie a adevărului.

E interesant cum continuă Pavel pasajul: *și fără îndoială mare este taina evlaviei: Cel ce a fost arătat în trup... ce legătură este între taina evlaviei și v.15?* Mă gândesc că taina evlaviei se leagă de MODUL în care cineva trebuie să se poarte în Casa lui Dumnezeu. Într-un cuvânt, acea persoană trebuie să fie evlavioasă. Evlavia este un alt concept cheie în cartea 1 Timotei. Deja a fost menționat de două ori în cap.2 (2:2,10). În cap.4, Pavel va lauda din nou evlavia și-l va îndemna pe Timotei să fie evlavios. Deci evlavia adună în ea însăși tot modul de comportare cerut de prezența credinciosului în Casa lui Dumnezeu, stâlpul și temelia adevărului. A ști cum să porți în Casa lui Dumnezeu și a fi evlavios înseamnă unul și același lucru. Astfel se explică faptul că în v.16 Pavel continuă: *Și fără îndoială mare este taina evlaviei...* Evlavia nu trebuie înțeleasă în virtutea limbajului uzual sau a bunului simț, ci în lumina Evangheliei slavei. La fel cum trăsăturile episcopului din cap.3a nu trebuie definite prin intermediul simțului comun, ci prin Evanghelia slavei, la fel este și cu evlavia. De aceea ea este o TAINĂ. Dar nu o taină pecetluită, ci o taină descoperită, care poate fi explorată și cunoscută. Dar faptul că este o taină ne atrage atenția că nu poate fi înțeleasă ușor, și prin intermediul gândirii firești. E nevoie de revelație, de iluminare specială din partea Duhului pentru a pricepe evlavia pe care o cere Dumnezeu și cu atât mai mult pentru a o putea întrupa. Și pentru a ne arăta cât de mare este această taină, Pavel ne trimite către Isus Hristos, Cel în care se revealează această taină. Într-

adevăr, cuvântul evlavie (*eusebia* în limba greacă) este menționat în dreptul lui Isus într-un context teologic fundamental pentru epistola către Evrei:

1. În adevăr, orice mare preot luat din mijlocul oamenilor este pus pentru oameni în lucrurile privitoare la Dumnezeu, ca să aducă daruri și jertfe pentru păcate.
2. El poate fi îngăduitor cu cei neștiutori și rătăciți, fiindcă și el este cuprins de slăbiciune.
3. Și, din pricina acestei slăbiciuni, trebuie să aducă jertfe atât pentru păcatele lui, cât și pentru ale norodului.
4. Nimeni nu-și ia cinstea aceasta singur, ci o ia dacă este chemat de Dumnezeu, cum a fost Aaron.
5. Tot așa, și Hristos nu și-a luat singur slava de a fi Mare Preot, ci o are de la Cel ce l-a zis: „Tu ești Fiul Meu, astăzi Te-am născut.”
6. Și, cum zice iarăși într-alt loc: „Tu ești Preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec.”
7. El este Acela care, în zilele vieții Sale pământești, aducând rugăciuni și cereri cu strigăte mari și cu lacrimi către Cel ce putea să-L izbăvească de la moarte, **și fiind ascultat, din pricina evlaviei Lui (*eusebia*)**,
8. măcar că era Fiu, a învățat să asculte prin lucrurile pe care le-a suferit.
9. Și, după ce a fost făcut desăvârșit, S-a făcut, pentru toți cei ce-L ascultă, urzitorul unei mântuiri veșnice,
10. căci a fost numit de Dumnezeu: Mare Preot „după rânduiala lui Melhisedec.”

(Evrei cap.5)

Mântuitorul a purtat ocară primului Adam. De aceea, și în viața Lui pământească, cerul lucra doar dacă era invitat. El nu se folosea de propria sa putere pentru a lupta cu păcatul și cu diavolul. Ci ca orice Om, lupta prin Duhul, prin puterea lui Dumnezeu. Dar această putere de sus trebuie chemată prin rugăciuni și strigăte mari, stăruitoare și cu multe lacrimi. Și el a fost ascultat, și Tatăl i-a dat puterea de a trăi fără păcat pentru ca apoi să poată învia și din moartea adusă de purtarea păcatului. Dar textul nu spune că a fost ascultat din pricina rugilor Sale fierbinți, ci din pricina evlaviei Lui. Desigur această evlavie se reflecta în acele rugăciuni fierbinți, și le genera, dar putea însemna mai mult decât acestea. Evlavia Sa includea și genera acele rugăciuni, dar era mai mult decât acestea. Căci evlavia se dovedea nu doar în rugăciuni, ci și în actul ascultării Sale clipă de clipă față de Domnul. Dar ce înseamnă evlavie? Ea mai este tradusă ca devotament, loialitate, reverență, temere de Dumnezeu. Ea oglindește loialitatea lui

Mesia față de Dumnezeu, dorința fierbinte sa de a fi supus și plăcut Tatălui în orice lucru. Cuvântul evlavie îmi duce gândul la o reverență specială față de Dumnezeu, la o pasiune și o dorință fierbinte de a-i fi plăcut. Un om evlavios este topit după cere și se cutremură înaintea măreției Acestuia. Cred că Isaia 11 pune foarte frumos în cuvinte taina evlaviei:

1. Apoi o Odraslă va ieși din tulpina lui Isai, și un Vlăstar va da din rădăcinile lui.
2. ***Duhul Domnului Se va odihni peste El, duh de înțelepciune și de pricepere, duh de sfat și de tărie, duh de cunoștință și de frică de Domnul.***
3. ***Plăcerea Lui va fi frica de Domnul; nu va judeca după înfățișare, nici nu va hotărî după cele auzite,***
4. ***ci va judeca pe cei săraci cu dreptate și va hotărî cu nepărtinire asupra nenorociților țării; va lovi pământul cu toiagul cuvântului Lui, și cu suflarea buzelor Lui va omorî pe cel rău.***
5. ***Neprihănirea va fi brâul coapselor Sale, și credincioșia, brâul mijlocului Său.***

Plăcerea Lui, pasiunea cea mare a vieții Sale, singura Sa dorință va fi frica de Domnul. Iată ce a văzut Tatăl la Omul Isus, și iată de ce i-a ascultat cererile și i-a dat puterea să biruiască pe cel rău. Căci aceste cereri izvorau din această evlavie, oglindeau această evlavie, erau acoperite cu acesti tip de evlavie.

Ca și Evrei cap.5, 1 Tim.3:16 ne trimite tot la viața pământească a lui Isus atunci când vrea să traducă termenul de EVLAVIE:

- Cel ce a fost arătat în trup,
 - A fost dovedit neprihănit în duhul,
 - A fost văzut de îngeri,
 - A fost propovăduit printre neamuri,
 - A fost crezut în lume,
 - A fost înălțat în slavă.

Cum se reflectă taina evlaviei în conținutul acestui imn? Înainte să răspundem la această întrebare, să deslușim acest conținut. Pasajul se referă la Isus Hristos. Personajul principal al imnului este Fiul lui Dumnezeu întrupat, sau după alte traduceri *Dumnezeu arătat în carne*. Deci se are în vedere întruparea Fiului. Ne aducem aminte că în Evrei 5 evlavia se manifestă tocmai în contextul întrupării. Pe de o parte Fiul acceptă întruparea, iar pe de altă parte din pricina întrupării poate fi ispitit și își poate arăta evlavia față de Dumnezeu luând testul ascultării de

poruncile Sale. De asemenea, în acest proces Fiul învață să asculte prin ceea ce a suferit. În mod cert, prin întrupare și viața pământească a Fiului se creionează modelul maxim, desăvârșit de evlavie! Acest fiu întrupat (Dumnezeu arătat în carne), a fost dovedit neprihănit în duhul. Aici cred că să referă tocmai la faptul că a trăit fără păcat. A luat testul ispitirilor diavolului, și apoi a ascultat de Dumnezeu până la moarte și încă moarte de cruce. Cred că aici termenul de Duh nu se referă neapărat la Duhul Sfânt (căci nu a fost arătat neprihănit de Duhul sau prin Duhul ci în Duhul), ci la duhul lui Isus Hristos. Acest Duh al lui Isus este menționat și în 1 Petru 3:18 (*El a fost omorât în trup dar a fost înviat în duh*). Duhul Său a fost dovedit neprihănit, desăvârșit. Dovada supremă a fost învierea și înălțarea. Această demonstrație a fost făcută mai întâi înaintea lumilor cerești. A fost văzut de îngeri. Îngerii au asistat la întruparea și viața pământească a Fiului. Îngerii au vestit nașterea Sa, s-au bucurat la nașterea Lui, au apărat Pruncul, L-au slujit în pustie și în Ghestimani. Dar acest proces a fost vizibil și pentru demoni. Aceștia au încercat să omoare Pruncul, iar Diavolul Însuși L-a ispitit în pustie și în tot timpul vieții Sale pământești. Deși evlavia este arătată în OMUL Isus, ea este vizibilă în primul rând pentru lumile spirituale, și transmite un mesaj către acestea. Dar nu doar către acestea. Ci și pentru oameni. De aceea el este propovăduit printre neamuri. El Mesia, respins de ai Săi trebuie mai întâi să ducă mântuirea și lumina Sa până la marginile pământului. Și o face prin apostoli și prin Biserica Sa, care este stâlpul și temelia adevărului. Dumnezeu vrea deci ca evlavia Fiului să fie cunoscută atât de îngeri cât și de oameni. Iar când e vorba de oameni nu se oprește doar în dreptul poporului ales, ci are în vedere și pe neamuri. Iar așa cum anunțau profețiile, proclamarea evlaviei Fiului nu a rămas fără rod în lume. El a fost crezut în lume. Nu de toată lumea, dar mulți dintre Neamuri au crezut în El. El și-a arătat **evlavia** cu atâta putere încât a străpuns marele întuneric al neamurilor și a generat mișcări ale credinței printre acestea absolut noi, fără precedent în istoria întunecată a neamurilor de până la venirea lui Isus Hristos. Tot imnul insistă pe funcția revelatoare a evlaviei. Fiul este ARĂTAT în trup, DOVEDIT în DUH, VĂZUT de îngeri, PROPOVĂDUIT printre neamuri, CREZUT în lume, ÎNĂLȚAT în slavă. Desigur înălțarea precede propovăduirea printre neamuri. Dar imnul deși păstrează o anumită cronologie până la înălțare, nu vizează în primul rând cronologia evenimentelor, ci semnificația lor. Evlavia Fiului se manifestă, e dovedită, e văzută de cer și pământ, e proclamată, e crezută, are impact, e răsplătită, e înălțată în slavă. Evlavia e taina ascultării de Dumnezeu până la moarte care înalță gloria Numelui lui Dumnezeu nespus de mult atât în cer cât și pe pământ, atât înaintea lumilor spirituale cât și înaintea neamurilor. Ni se arată forța, puterea, slava, răsplata, impactul, lauda adevăratei evlavii. Cu adevărat, privind la ce EFECTE în cer și pe pământ a avut evlavia lui Isus, nu putem spune decât: *mare este taina evlaviei!* Cum de au fost posibile așa efecte? De ce a avut un asemenea impact? De ce a fost așa de laudată și înălțată de Dumnezeu Însuși? După cum evlavia lui Iov devine lauda lui Dumnezeu și răspunsul Său de apărare în fața acuzațiilor diavolului, la fel evlavia Fiului devine cu mult mai mult lauda lui Dumnezeu în cer și pe pământ, în Israel și printre neamuri, înaintea demonilor și a îngerilor! De ce este așa prețioasă evlavia OMULUI înaintea lui Dumnezeu? De ce are un rol așa de important în planul Său? Fără îndoială, MARE este TAINA evlaviei!

Imnul citat de Pavel trebuie să fi fost compus relativ recent în raport cu momentul scrierii acestei epistole. Spun acest lucru deoarece imnul proclamă că Hristos a fost deja propovăduit printre neamuri și crezut în lume. Or acest lucru s-a întâmplat în principal prin călătoriile misionare ale lui Pavel. Putem spune că chiar prin lucrarea lui Pavel în Efes (apogeul lucrării sale printre neamuri) s-a desăvârșit procesul prin care neamurile din Imperiul Roman au auzit de Evanghelia lui Isus Hristos. Imnul ne sugerează chiar, că Marea Trimitere a fost deja dusă la îndeplinire. Este un context potrivit să reluăm dezbaterile cu privire la Marea Trimitere, și în ce măsură această trimitere mai este relevantă pentru Biserică după încheierea misiunii pauline. 1 Timotei e scrisă la finalul vieții lui Pavel, cel mai probabil după șederea sa de 2 ani la Roma. Și văzând impactul pentru Asia Mică a șederii lui Pavel în Efes, ne putem închipui impactul asupra întregului Imperiu Roman a șederii lui Pavel în Roma. Practic la finalul șederii sale la Roma, Evanghelia fusese auzită de majoritatea populației Imperiului, și deja un procent important din Imperiu era format din creștini.

Să reluăm pasajele despre Marea Trimitere adresate apostolilor de către Mântuitorul înainte de înălțarea Sa:

16. **Cei unsprezece ucenici** s-au dus în Galileea, pe muntele unde le poruncise Isus să meargă.
17. Când L-au văzut ei, I s-au închinat, dar unii s-au îndoit.
18. Isus S-a apropiat de ei, a vorbit cu ei și le-a zis: „**Toată puterea Mi-a fost dată în cer și pe pământ.**”
19. **Duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile (panta ta etne)**, botezându-i în Numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.
20. **Și învățați-i să păzească tot ce v-am poruncit. Și iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului.”** Amin.

(Matei 28)

14. În sfârșit, S-a arătat **celor unsprezece**, când ședeau la masă; și i-a muștrat pentru necredința și împietrirea inimii lor, pentru că nu crezuseră pe cei ce-L văzuseră înviat.
15. Apoi le-a zis: „**Duceți-vă în toată lumea (ton cosmos apanta)** și propovăduiți Evanghelia la **orice făptură. (pase te ktisei** – la toată creația/ to all creation – NIV, NASB)
16. **Cine va crede și se va boteza va fi mântuit; dar cine nu va crede va fi osândit.**
17. **Iată semnele care vor însoți pe cei ce vor crede: în Numele Meu vor scoate draci; vor vorbi în limbi noi;**

18. vor lua în mână șerpi; dacă vor bea ceva de moarte, nu-i va vătăma; își vor pune mâinile peste bolnavi, și bolnavii se vor însănătoși.”

19. Domnul Isus, după ce a vorbit cu ei, S-a înălțat la cer și a șezut la dreapta lui Dumnezeu.

20. Iar ei au plecat și au propovăduit pretutindeni. Domnul lucra împreună cu ei și întărea Cuvântul prin semnele care-l însoțeau. Amin.)

(Marcu 16)

31. Atunci li s-au deschis ochii și L-au cunoscut; dar El S-a făcut nevăzut dinaintea lor.

32. Și au zis unul către altul: „Nu ne ardea inima în noi când ne vorbea pe drum și ne deschidea Scripturile?”

33. S-au sculat chiar în ceasul acela, s-au întors în Ierusalim și au găsit **pe cei unsprezece și pe cei ce erau cu ei, adunați la un loc**

34. și zicând: „A înviat Domnul cu adevărat și S-a arătat lui Simon.”

35. Și au istorisit ce li se întâmplase pe drum și cum L-au cunoscut la frângerea pâinii.

36. Pe când vorbeau ei astfel, **însuși Isus a stat în mijlocul lor și le-a zis: „Pace vouă!”**

37. Plini de frică și de spaimă, ei credeau că văd un duh.

38. Dar El le-a zis: „**Pentru ce sunteți tulburați? Și de ce vi se ridică astfel de gânduri în inimă?**”

39. **Uitați-vă la mâinile și picioarele Mele, Eu sunt; pipăiți-Mă și vedeți: un duh n-are nici carne, nici oase, cum vedeți că am Eu.”**

40. (Și, după ce a zis aceste vorbe, le-a arătat mâinile și picioarele Sale.)

41. Fiindcă ei, de bucurie, încă nu credeau și se mirau, El le-a zis: „**Aveți aici ceva de mâncare?**”

42. I-au dat o bucată de pește fript și un fagure de miere.

43. El le-a luat și a mâncat înaintea lor.

44. Apoi le-a zis: „**Iată ce vă spuneam când încă eram cu voi, că trebuie să se îplinească tot ce este scris despre Mine în Legea lui Moise, în Proroci și în Psalmi.”**

45. Atunci le-a deschis mintea, ca să înțeleagă Scripturile.
46. Și le-a zis: „Așa este scris și așa trebuia să pătimească Hristos și să învie a treia zi dintre cei morți.
47. Și să se propovăduiască tuturor neamurilor, (panta ta etne) în Numele Lui, pocăința și iertarea păcatelor, începând din Ierusalim.
48. Voi sunteți martori ai acestor lucruri.
49. Și iată că voi trimite peste voi făgăduința Tatălui Meu; dar rămâneți în cetate până veți fi îmbrăcați cu putere de sus.”

(Luca 24)

1. Teofile, în cea dintâi carte a mea am vorbit despre tot ce a început Isus să facă și să învețe pe oameni,
2. de la început până în ziua în care S-a înălțat la cer, după ce, prin Duhul Sfânt, dăduse poruncile Sale apostolilor pe care-i alesese.
3. După patima Lui, li S-a înfățișat viu, prin multe dovezi, arătându-li-Se deseori, timp de patruzeci de zile, și vorbind cu ei despre lucrurile privitoare la Împărăția lui Dumnezeu.
4. Pe când Se afla cu ei, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte acolo făgăduința Tatălui, „pe care”, le-a zis El, „ați auzit-o de la Mine.
5. Căci Ioan a botezat cu apă, dar voi, nu după multe zile, veți fi botezați cu Duhul Sfânt.”
6. Deci apostolii, pe când erau strânși laolaltă, L-au întreat: „Doamne, în vremea aceasta ai de gând să așezi din nou Împărăția lui Israel?”
7. El le-a răspuns: „Nu este treaba voastră să știți vremurile sau soroacele; pe acestea Tatăl le-a păstrat sub stăpânirea Sa.
8. Ci voi veți primi o putere, când Se va coborî Duhul Sfânt peste voi, și-Mi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudeea, în Samaria și până la marginile pământului. (eos escatontes ges)”

(Fapte cap.1)

Observăm că Marea Trimitere este poruncită în special apostolilor, adică celor 11. Doar Luca menționează alți credincioși care au stat cu ei când Mântuitorul le-a spus că Evanghelia Sa

trebuie propovăduită, DUPĂ SCRIPTURI, tuturor Neamurilor. Observăm că nici cei 11 apostoli, nici Pavel nu-i trimit nici pe creștinii evrei, nici pe creștinii dintre neamuri la toate neamurile să propovăduiască. Evanghelia putea fi proclamată Neamurilor doar de cei cărora li s-a încredințat Evanghelia și care putea rosti o Evanghelie curată și pe înțelesul diferitelor neamuri și culturi. Provocarea era imensă, mai ales că clarificarea desprinderii creștinismului de iudaism avea să se realizeze într-un proces îndelungat ce se va dovedi dificil chiar și pentru apostoli. Creștinii însă sunt chemați să fie o lumină acolo unde i-a așezat Dumnezeu și să dea socoteală de nădejdea care este în ei atunci când sunt întrebați.

În Fapte mai observăm că cei 11 apostoli rămân legați de evrei, de Iudeea și mai ales de Ierusalim. În acest context, e ales Pavel care e trimis în special la Neamuri. În Galateni cap.2 el afirmă că lui Petru îi fusese încredințată Evanghelia pentru Iudei, iar lui, Evanghelia pentru Neamuri. Deci cei 11 apostoli împlinesc în special prima parte a Marii Trimiteri (Ierusalim, Iudeea, Samaria), iar Pavel în special a doua parte (marginile pământului/toate neamurile). Deci Pavel este apostolul Neamurilor. În toate epistolele sale insistă că lui (nu tuturor credincioșilor, nu Bisericii în general, nu lui și lui Timotei) i s-a încredințat slujba de a fi învățător al Neamurilor. Cu alte ocazii am selectat toate aceste pasaje. Chiar în 1,2 Timotei Pavel insistă foarte clar că slujba de a propovădi Neamurilor Evanghelia i-a fost dată lui. Nici el, nici ceilalți apostoli nu tranferă porunca Marii Trimiteri Bisericii locale. Aceștia sunt chemați să mărturisească local, acolo unde i-a așezat Dumnezeu și acolo unde-i poartă în mod natural Dumnezeu. Dar celelalte porunci (ca iubirea de Dumnezeu și de aproape) sunt transferate tuturor Bisericilor. Ba mai mult, Pavel, la fel ca și conținutul acestui imn, consideră la finalul vieții sale că și-a împlinit slujba primită că Evanghelia a fost vestită la toate neamurile și în toată lumea.

- A fost propovăduit printre neamuri (**etnesin**), a fost crezut în lume (**cosmo**).
- Iar Aceluia care poate să vă întărească după Evanghelia mea și propovăduirea lui Isus Hristos – potrivit cu descoperirea tainei, care a fost ținută ascunsă timp de veacuri, dar a fost arătată acum prin scrierile proorocilor, și, prin porunca Dumnezeului celui veșnic **a fost adusă la cunoștința tuturor neamurilor (ta etne)** ca să asculte de credință... (Romani 16:26)
- De la nădejdea Evangheliei, pe care ați auzit-o, care a fost propovăduită **oricărei fapte (en pase ktisei** – în toată creația/ in all creation – NASB) de sub cer și al cărei slujitor am fost făcut eu, Pavel. (Col.1:23b)
- Însă Domnul a stat lângă mine și m-a întărit, pentru ca propovăduirea să fie vestită **pe deplin prin mine și să o audă toate neamurile. (panta ta etne)** (2 Timotei 4:17)

Pavel și-a împlinit misiunea între granițele Imperiului Roman, a urmărit zonele diasporei evreiești, și a căutat să vestească Evanghelia acolo unde nu fusese deja vestită. Dar am discutat

cu alte ocazii, că Pavel, ca un mare învățat al Antichității știa și de acele multe neamuri din afara Imperiului Roman (neamurile barbare din Nordul Imperiului cu care se tot luptau legiunile romane, neamurile din imperiul Part - vecin cu Imperiul Roman și care domina vechiul Babilon și vechea Persie, dar și neamurile îndepărtate din India și China cu care Imperiul Roman avea legături comerciale). De ce Pavel NU a inclus și aceste neamuri în acele TOATE NEAMURI cărora trebuia să li se vestească Evanghelia? De ce nu-i dă lui Timotei mandatul să meargă și la aceste neamuri? De ce măcar nu lasă în grija Duhului Sfânt finalizarea Marii Trimiteri? Căci există și această variantă. Marea Trimietre nefinalizată ar rămâne în grija Duhului și nu a Bisericii. Acesta va ridica la vremea sa și prin chemări speciale, noi vase cărora le va porunci să ducă Evanghelia mai departe și la aceste neamuri neatinse de misiunea paulină. La fel cum canonul Noului Testament nu a fost făcut de apostoli, ci de Duhul Sfânt prin Biserică, la fel Marea Trimitere să fie finalizată de Duhul Sfânt prin acele vase speciale pe care le va chema? De ce această tăcere tulburătoare?

Privind în istorie vedem cum lumea civilizată a imperiului roman s-a extins și în continente necunoscute pe vremea lui Pavel. Dar rezultatul nu a fost neapărat evanghelizarea populațiilor indigene. Acestea au fost în marea lor parte exterminate de coloniști sau au murit din pricina bolilor aduse de europeni. E adevărat că rămășița acestei populații a intrat la un moment dat în contact și cu Evanghelia. Dar practic în continentele descoperite s-a răspândit tot populația europeană. Vorbim în special de America de Nord și de Sud, și de Australia. În cazul Africii Centrale și de Sud a fost astfel. Aici e vorba de națiuni care au rezistat procesului de colonizare și care apoi au fost expuse Evangheliei. Apoi îndepărtatul orient a fost și el expus Evangheliei și s-au înregistrat și se înregistrează minunate treziri spirituale. Oare acestea nu s-au întâmplat prin voia lui Dumnezeu? Oare Dumnezeu nu a voit ca și aceste neamuri să intre în contact cu Evanghelia? Nu cred că toate acestea s-au întâmplat dintr-o eroare și din greșeala creștinilor care nu s-au limitat strict la zona de misiunea a lui Pavel.

Să fie cheia tot poporul evreu. În Vechiul Testament toată lumea, sau toate neamurile erau circumscrise de zona popoarele care erau în contact cu evreii. Pavel urmează zona diasporei evreiești extinși în Imperiul Roman. Mai erau evreii în Imperiul Part unde Evanghelia a ajuns din sec. I prin alți lucrători creștini? Dat fiind faptul că nu erau comunități de evrei în China sau în popoarele barbare din nordul imperiului, Pavel nu le include în sfera legitimă a Marii Trimiteri. Două pasaje din Fapte par să susțină această teorie:

- Și se aflau atunci în Ierusalim Iudei, oameni cucernici din toate neamurile (pantos etnus) care sunt sub cer (Fapte 2:5).
- De aceea, eu sunt de părere să nu se pună greutate *acelora dintre Neamuri care se întorc la Dumnezeu*, ci să li se scrie doar să se ferească de pângăririle idolilor, de curvie, de dobitoace sugrumate și de sânge. Căci din vechime, Moise are *în*

fiecare cetate (kata polis) oameni care-l propovăduiesc, fiindcă este citit în sinagogi în toate zilele de Sabat. (Fapte 15:19-21).

Ambele pasaje se referă la zona din lume atinsă de diaspora evreiască. Pentru apostoli aceasta pare a fi zona ÎNTREGII LUMI și zona în care se află TOATE NEAMURILE de sub cer.

Dar acest spațiu al diasporei evreiești se modifică de-alungul istoriei. Lumea care trebuie evanghelizată devine lumea atinsă de evrei? Acesta să fie spațiul geografic pe care Duhul îl urmărește pentru a fi evanghelizat?

Sunt pasaje care par să vorbească despre o împlinire a Marii Trimiteri *posterioră* epocii apostolice. Primele le găsim în Evanghelii:

- Evanghelia aceasta a Împărăției va fi propovăduită *în toată lumea (oikumene)* ca să slujească de mărturie tuturor neamurilor (**pasin tois etnesin**). ATUNCI (**kata – APOI**) va veni SFÂRȘITUL. (Matei 24:14)
- Mai întâi trebuie ca Evanghelia să fie vestită tuturor Neamurilor (Marcu 13:10).

În celebrul pasaj din Matei 24:14 se folosește termenul de **oikumene**. În mentalul locutiroilor Imperiului Roman acest termen desemna *toată lumea civilizată*, adică Imperiul Roman și cel mult Imperiul Part. Dar deși Cornilescu traduce ATUNCI va fi sfârșitul, originalul grecesc propune mai degrabă APOI va veni sfârșitul. Diferența de nuanță e improtantă. Conform traducerii Cornilescu momentul împlinirii Marii Trimiteri ar marca momentul sfârșitului. Dar ideea că APOI va veni sfârșitul lasă și posibilitatea ca să existe o perioadă de timp istorică între momentul împlinirii mării trimiteri și venirea sfârșitului. Dacă rămânem pe traducerea Cornilescu (la fel merge și cea literală, dar nu și NIV, NASB care traduc APOI), împlinirea Marii Trimiteri nu a fost definitivă prin Pavel. Căci nu a venit ATUNCI sfârșitul. Va exista deci o a doua fază de împlinire a Marii Trimiteri când va veni cu adevărat sfârșitul. Dar dacă nuanța este de APOI și nu de ATUNCI această interpretare nu stă în picioare. Dacă Marea Trimitere a fost împlinită deja în sec.1, iar noi suntem efectiv în perioada dintre acest moment și sfârșit?

Apocalipsa vorbește și ea de o expunere a tuturor neamurilor la Evanghelie. Pe de o parte un înger vestește această Evanghelie în Apoc.14, dar pe de altă parte mărturia celor doi prooroci din Apoc.11 e cunoscută de tot pământul. Dar acest lucru nu înseamnă neapărat o îmlinire a mării trimiteri sau o nouă fază a mării trimiteri. Apocalipsa a fost scrisă tot în sec.1 și mesajul ei a fost receptat în același mental pe care l-am văzut în Fapte. Dacă Luca citea Apocalipsa, el ar fi perceput zona de acțiune a fiarei în special zona Imperiului Roman. Și într-adevăr părinții apostolici și sfinții părinți, nu au considerat că trebuie să ducă mai departe Evanghelia la popoarele din afara Imperiului Roman, și au considerat de asemenea că anticristul va acționa în zona geografică stăpânită de imperiul roman. Dar cum să ne raportăm noi astăzi la zona de acțiune a fiarei din Apocalipsa? Lumea s-a schimbat atât de mult. Lumea civilizată cuprinde

aproape tot pământul. Structura diasporei evreiești s-a schimbat atât de mult. Lumea imperiului roman s-a extins în alte continente. Biserici creștine au fost înființate pe toate continentele. Informația despre evrei și creștini a ajuns practic la mai toate popoarele. Ce înseamnă astăzi oikumene? Care să fie astăzi zona de acțiune a fiarei? Dacă fiara va ataca pe creștini și apoi pe evrei, e logic să credem că în special lumea iudeo-creștină va fi lumea țintită și dominată de fiară.

Dar Pavel nici măcar în ultimele sale epistole către Timotei și Tit nu prevede o schimbarea geografică a spațiului în care trebuie vestită Evanghelia, și nu le cere ucenicilor săi să urmărească modificarea acestui spațiu și să vestească Evanghelia și în golurile nou create. Slujba lui Timotei este să se poarte cu evlavie în Casa lui Dumnezeu până va veni Pavel. Dar a mai venit Pavel? Expresia: ***până voi veni la tine***, cred că are și o dimensiune profetică și mă trimite cu gândul la revenirea Domnului. Timotei ar deveni un personaj generic care ar îngloba toți liderii creștini din istoria Bisericii, iar revenirea lui Pavel ar simboliza revenirea Domnului. Astfel slujba principală a liderilor creștini este să se poarte cu evlavie în Casa lui Dumnezeu până va reveni Domnul. Și dacă Domnul va zăbovi, să știe cum să se poarte în Casa lui Dumnezeu.

În cartea Fapte vedem cu claritate cum Duhul Sfânt este cel care conduce procesul împlinirii Marii Trimiteri. Nici măcar apostolii nu conduc acest proces. Duhul este Cel care îi călăuzește pe apostoli pas cu pas. Duhul, la vremea potrivită, îl alege pe Pavel. Duhul îl trimite pe Petru la Corneliu. Duhul îl pregătește pe Pavel în Tars. Duhul îl trimite în prima lucrare misionară. Duhul îi arată în ce zone să vestească Evanghelia dar și în ce zone să NU vestească Evanghelia. Și Duhul îl călăuzește la finalul vieții și către Roma. Pavel nu are dreptul să-și construiască propria sa strategie despre marea trimitere. El merge pas cu pas cu Domnul. Chiar în Timotei ni se spune că taina care este Hristos trebuia adevărată la vremea cuvenită sau potrivită. Deci era o vreme anume când neamurile trebuiau să audă Evanghelia lui Hristos. Dacă această revelație specială ajungea prea devreme în spațiul neamurilor poate nu era bine, poate era respinsă și producea o împietrire și mai mare. Observăm cât de complicată, complexă este împlinirea Marii Trimiteri. De aceea, mi se pare mai prudent să lăsăm împlinirea Marii Trimiteri în grija Duhului Sfânt. Mi se pare că ideea de a propune că spațiul definit de termenul ***toate neamurilor*** este un spațiu dinamic care se poate mări de-alungul istoriei, nu are (din perspectiva a ce cunosc eu acum) suficient suport din partea textului biblic. Totuși nici nu putem să trecem cu vederea lucrările misionare din ultimele secole ale celui de al doilea mileniu. Mă gândesc că unele au fost lucrări omenești, firești. Dar mă gândesc că altele au fost conduse de Duhul Sfânt. E greu să faci această diferență între ele. Dar sunt deschis la ideea, că Duhul, Cel care călăuzește Biserica, a putut considera că un neam anume e pregătit pentru a auzi Evanghelia (a sosit vremea potrivită pentru acel neam), și a trimis prin călăuziri și porunci directe lucrători pregătiți pentru acele misiuni. Dar aceste lucrări le-aș vedea ca lucrări ale Duhului în spiritul Marii Trimiteri, și nu lucrări ale Duhului pentru a împlini Marea Trimitere. Ceea ce scris de Pavel ne sugerează că Marea Trimitere poruncită de Hristos Isus a fost DEJA împlinită de apostoli în sec.1. A fost o

lucrare istorică specifică pentru acea vreme, și la fel ca în perioada lui Ieremia, au pregătit neamurile ce erau în contact cu Israel pentru evenimentul din anul 70 d.H. Neamurile au putut înțelege că anul 70 d.H. era o pedeapsă din partea lui Dumnezeu pentru poporul Său care L-a respins pe Mesia.

Să încercăm să privim Marea Trimitere prin lentila profețiilor Vechiului Testament. În cele din urmă Marea Trimitere are loc pentru a fi împlinită Scriptura. În Luca 24 Mântuitorul a spus foarte clar:

44. Apoi le-a zis: „**Iată ce vă spuneam când încă eram cu voi, că trebuie să se împlinească tot ce este scris despre Mine în Legea lui Moise, în Proroci și în Psalmi.**”

45. Atunci le-a deschis mintea, ca să înțeleagă Scripturile.

46. Și le-a zis: „**Așa este scris și așa trebuia**

- **să pătimească Hristos și**
- **să învie a treia zi dintre cei morți.**
- **47. Și să se propovăduiască tuturor neamurilor, (panta ta etne) în Numele Lui, pocăința și iertarea păcatelor, începând din Ierusalim.**

48. **Voi sunteți martori ai acestor lucruri.**

49. **Și iată că voi trimite peste voi făgăduința Tatălui Meu; dar rămâneți în cetate până veți fi îmbrăcați cu putere de sus.”**

Deci nu era scris doar că Hristos trebuia să pătimească și să învieze a treia zi, ci era scris și faptul că trebuia să se propovăduiască tuturor neamurilor în Numele Lui, pocăința și iertarea păcatelor. Dar unde era scris acest lucru? În cartea Ieremia am mai discutat despre aceste profeții. Dar este util să le reluăm. Vechiul Testament ne arată clar că intenția lui Dumnezeu era ca Mesia să vină o singură dată în care să fie recunoscut de ai Săi și să poată aduce astfel marea restaurare și împărăția lui Dumnezeu pe pământ. De aceea, Isus vestește că Împărăția lui Dumnezeu e aproape. Și era într-adevăr aproape, era la doar o pocăință distanță de ei. Dacă Israel se pocăia, Împărăția lui Dumnezeu era adusă atunci și acolo. Dar același Vechi Testament stipula cu claritate că totuși Israel mai întâi va respinge pe Mesia. Apoi Israel va trece prin multe neazuri (ca frații lui Iosif) și într-un final vor plânge pe Cel pe care L-au străpuns și acesta va reveni și va aduce Împărăția promisă. Și nu Mesia îi va curta pe ei, ci ei vor curta pe Mesia (femeia va peți pe bărbat). La prima venire Mesia și-a arătat slava pentru a le cuceri inima. Înainte de a doua venire, Mesia va sta ascuns ca Iosif de altădată, și se va descoperi doar după ce evreii îi vor fi cucerit inima prin dimensiunea pocăinței lor. Marea întrebare este ce se va întâmpla între prima

și a doua venire a lui Mesia. Ce spune Vechiul Testament că trebuie să se întâmple între cele două venituri? Iată câteva pasaje relevante în acest sens:

1. Ascultați-Mă, ostroave! Luați aminte, popoare depărtate! Domnul M-a chemat din sânul mamei și M-a numit de la ieșirea din pântecul mamei.
2. Mi-a făcut gura ca o sabie ascuțită, M-a acoperit cu umbra mâinii Lui; și M-a făcut o săgeată ascuțită, M-a ascuns în tolba Lui cu săgeți.
3. „Și mi-a zis: „Israele, tu ești robul Meu în care Mă voi slăvi.”
4. Și eu mă gândeam: „Degeaba am muncit, în zadar și fără folos mi-am istovit puterea. Dar dreptul meu este la Domnul, și răsplata mea, la Dumnezeu meu.
5. Și acum, Domnul vorbește, El, care M-a întocmit din pântecul mamei ca să fiu Robul Lui, ca să aduc înapoi la El pe Iacov și pe Israel, care este încă împrăștiat; căci Eu sunt prețuit înaintea Domnului, și Dumnezeu Meu este tăria Mea.
6. El zice: „Este prea puțin lucru să fii Robul Meu ca să ridici semințiile lui Iacov și să aduci înapoi rămășițele lui Israel. **De aceea, Te pun să fii Lumina neamurilor, ca să duci mântuirea până la marginile pământului.**”
7. Așa vorbește Domnul, Răscumpărătorul, Sfântul lui Israel, **către Cel disprețuit și urât de popor, către Robul celor puternici: „Împărații vor vedea lucrul acesta, și se vor scula, și voievozii se vor arunca la pământ și se vor închina, din pricina Domnului, care este credincios, din pricina Sfântului lui Israel, care Te-a ales.”**
8. **Așa vorbește mai departe Domnul:** „La vremea îndurării, Te voi asculta, și în ziua mântuirii, Te voi ajuta; Te voi păzi și Te voi pune să faci legământ cu poporul, să ridici țara și să împarți moștenirile pustiite;
9. să spui prinșilor de război: „Leșiți!”, și celor ce sunt în întuneric: „Arătați-vă!” Ei vor paște pe drumuri și vor găsi locuri de pășune pe toate coastele.

(Isaia 49)

Psajul ne arată clar că Mesia trimis la Israel este mai întâi respins de Israel. Totuși El va aduce într-un final mântuirea lui Israel. Dar ÎNAINTE de acest lucru e pus de Dumnezeu să fie Lumina Neamurilor și să ducă mântuirea până la marginile pământului. Ba mai mult, se profetește că mulți dintre neamuri, chiar dintre împărații și voievozii neamurilor, îl vor recunoaște pe Mesia. După ce va duce Evanghelia lui Mesia la marginile pământului, mai departe, Domnul va mântui prin Mesia și pe Israel. Iată de ce Mântuitorul tot a insistat în ***Matei 24*** și ***Marcu 13*** că mai întâi trebuie propovăduită Evanghelia tuturor neamurilor. După aceea se poate vorbi de Sfârșit și de mântuirea lui Iacov din necazurile sale. Iată de ce înainte de înălțare a

poruncit Marea Trimitere. Căci aceasta era faza în care intra planul divin vestit mai dinainte de Vechiul Testament. Iată de ce în Luca 24 ne spune că trebuie să se împlinească ce este scris și cu privire la vestirea Numelui Său printre neamuri. Iată încă o confirmare că Isus este Hristosul. Căci în lumina Vechiului Testament, Hristosul înainte de înălțarea Sa ca Mare Preot la dreapta Tatălui trebuia să poruncească ducerea Evangheliei Sale la Neamuri pentru a se împlini TOT ce este SCRIS cu privire la El.

E interesant că pasajul din Isaia 49 este cam singurul pasaj din vechime care arată că între prima și a doua venire a lui Mesia pentru Israel, evanghelia Sa se va vesti Neamurilor. Acest tipar (când Mesia/Izbăvitorul e respins de ai Săi, lumina Sa e trimisă și apreciată de neamuri) este însă prezent în tot Vechiul Testament (de la Iosif, Moise și până la David, Ilie și Ieremia). Dar pasajul de bază din Vechiul Testament care legitimează marea trimitere către neamuri este cel din Isaia 49. El este și pasajul citat din Pavel și Barnaba în Fapte 13:

42. Când au ieșit afară, Neamurile i-au rugat să le vorbească și în Sabatul viitor despre aceleași lucruri.

43. Și, după ce s-a împrăștiat adunarea, mulți din iudei și din prozeliții evlavioși au mers după Pavel și Barnaba, care stăteau de vorbă cu ei și-i îndemneau să stăruie în harul lui Dumnezeu.

44. În Sabatul viitor, aproape toată cetatea s-a adunat ca să audă Cuvântul lui Dumnezeu.

45. Iudeii, când au văzut noroadele, s-au umplut de pizmă, vorbeau împotriva celor spuse de Pavel și-l batjocureau.

46. Dar Pavel și Barnaba le-au zis cu îndrăzneală: **„Cuvântul lui Dumnezeu trebuia vestit mai întâi vouă; dar fiindcă voi nu-l primiți și singuri vă judecați nevrednici de viața veșnică, iată că ne întoarcem spre Neamuri.”**

47. **Căci așa ne-a poruncit Domnul: „Te-am pus ca să fii Lumina Neamurilor, ca să duci mântuirea până la marginile pământului.”**

48. Neamurile se bucurau când au auzit lucrul acesta și preamăreau Cuvântul Domnului. Și toți cei ce erau rânduiți să capete viața veșnică au crezut.

49. Cuvântul Domnului se răspândea în toată țara.

50. Dar iudeii au întărâtat pe femeile cucernice cu vază și pe fruntașii cetății, au stârnit o prigonire împotriva lui Pavel și Barnaba și i-au izgonit din hotarele lor.

51. Pavel și Barnaba au scuturat praful de pe picioare împotriva lor și s-au dus în Iconia,

52. În timp ce ucenicii erau plini de bucurie și de Duhul Sfânt.

Când Pavel și Barnaba spun: așa **NE**-a poruncit Dumnezeu, ei se referă în primul rând la ei doi, care au fost chemați în mod direct de Duhul pentru această slujbă. El nu aplică această poruncă tuturor credincioșilor. Funcția Bisericii locale este însă să lumineze printre neamuri acolo unde a așezat-o Dumnezeu (vezi 1 Petru 2:9-10).

Mai sunt pasaje din Vechiul Testament care-l prezintă pe Mesia Lumina Neamurilor. Însă multe din acestea se referă la momentul celei de a doua sale veniri, când prin vindecarea lui Israel va demara și vindecarea neamurilor. Astfel de pasaje le găsim în Isaia 11, Isaia 42 sau Isaia 55:

1. Apoi o Odraslă va ieși din tulpina lui Isai, și un Vlăstar va da din rădăcinile lui.
2. Duhul Domnului Se va odihni peste El, duh de înțelepciune și de pricepere, duh de sfat și de tărie, duh de cunoștință și de frică de Domnul.
3. Plăcerea Lui va fi frica de Domnul; nu va judeca după înfățișare, nici nu va hotărî după cele auzite,
4. ci va judeca pe cei săraci cu dreptate și va hotărî cu nepărtinire asupra nenorociților țării; va lovi pământul cu toiagul cuvântului Lui, și cu suflarea buzelor Lui va omorî pe cel rău.
5. Neprihănirea va fi brâul coapselor Sale, și credincioșia, brâul mijlocului Său.
6. „Atunci lupul va locui împreună cu mielul, și pardosul se va culca împreună cu iedul; vițelul, puiul de leu și vitele îngrășate vor fi împreună, și le va mâna un copilaș;
7. vaca și ursoaica vor paște la un loc, și puii lor se vor culca împreună. Leul va mânca paie ca boul,
8. pruncul de țâță se va juca la gura bortei năpârcii, și copilul înțârcat va băga mâna în vizuina basilicului.
9. Nu se va face niciun rău și nicio pagubă pe tot muntele Meu cel sfânt; căci pământul va fi plin de cunoștința Domnului, ca fundul mării de apele care-l acoperă.
10. **În ziua aceea, Vlăstarul lui Isai va fi ca un steag pentru popoare; neamurile se vor întoarce la El, și slava va fi locuința Lui.**”

(Isaia 11)

1. „Iată Robul Meu, pe care-L sprijin, Alesul Meu, în care Își găsește plăcere sufletul Meu. Am pus Duhul Meu peste El; El va vesti neamurilor judecata.

2. El nu va striga, nu-Și va ridica glasul și nu-l va face să se audă pe ulițe.
3. Trestia frântă n-o va zdrobi, și mucul care mai arde încă nu-l va stinge. Va vesti judecata după adevăr.
4. El nu va slăbi, nici nu Se va lăsa, până va așeza dreptatea pe pământ; și ostroavele vor nădăjdi în legea Lui.”
5. Așa vorbește Domnul Dumnezeu care a făcut cerurile și le-a întins, care a întins pământul și cele de pe el, care a dat suflare celor ce-l locuiesc, și suflet, celor ce merg pe el.
6. „Eu, Domnul, Te-am chemat ca să dai mântuire și Te voi lua de mână, Te voi păzi și **Te voi pune ca legământ al poporului, ca să fii Lumina neamurilor,**
7. să deschizi ochii orbilor, să scoți din temniță pe cei legați și din prinsoare pe cei ce locuiesc în întuneric.

(Isaia 42)

1. Voi toți cei însetați, veniți la ape, chiar și cel ce n-are bani! Veniți și cumpărați bucate, veniți și cumpărați vin și lapte fără bani și fără plată!
2. De ce cântăriți argint pentru un lucru care nu hrănește? De ce vă dați câștigul muncii pentru ceva care nu satură? Ascultați-Mă, dar, și veți mânca ce este bun, și sufletul vostru se va desfăta cu bucate gustoase.
3. Luați aminte și veniți la Mine, ascultați, și sufletul vostru va trăi: căci Eu voi încheia cu voi un legământ veșnic, ca să întăresc îndurările Mele față de David.
4. Iată, l-am pus ***martor pe lângă popoare, cap și stăpânitor al popoarelor.***
5. ***Într-adevăr, vei chema neamuri pe care nu le cunoști, și popoare care nu te cunosc vor alerga la tine, pentru Domnul Dumnezeuul tău, pentru Sfântul lui Israel, care te proslăvește.***”

(Isaia 55)

Să nu confundăm deci funcția lui Mesia de Lumină a Neamurilor de dinainte de pocăința finală a lui Israel, cu cea de după vindecarea lui Israel. Pe noi ne interesează prima perioadă. Ce detalii ne mai dă Vechiul Testament despre prima perioadă? Mai găsim detalii cu privire la Israel? Toate profețiile ne descriu că Israel și Ierusalimul vor trece printr-un mare necaz înainte de a plânge pe Cel pe care L-au străpuns (Zaharia 12-24 etc.). Daniel insistă că în acest necaz un

rol important îl va avea cornul cel mic, sau omul păcatului. Iată ce se va întâmpla din perspectiva lui Daniel între respingerea lui Mesia și recunoașterea Sa de către Israel:

22. El m-a învățat, a stat de vorbă cu mine și mi-a zis: „Daniele, am venit acum să-ți luminez mintea.

23. Când ai început tu să te rogi, a ieșit cuvântul, și eu vin să ți-l vestesc; căci tu ești preaiubit și scump. Ia aminte, dar, la cuvântul acesta și înțelege vedenia!

24. Șaptezeci de săptămâni au fost hotărâte asupra poporului tău și asupra cetății tale celei sfinte, până la încetarea fărădelegilor, până la ispășirea păcatelor, până la ispășirea nelegiuirii, până la aducerea neprihănirii veșnice, până la pecetluirea vedeniei și prorociei și până la ungerea Sfântului sfinților.

25. Să știi, dar, și să înțelegi că de la darea poruncii pentru zidirea din nou a Ierusalimului până la Unsul, la Cărmuitorul, vor trece șapte săptămâni; apoi timp de șizeci și două de săptămâni, piețele și gropile vor fi zidite din nou, și anume în vremuri de strâmtorare.

26. După aceste șizeci și două de săptămâni, ***Unsul va fi stârpit, și nu va avea nimic. Poporul unui domn care va veni va nimici cetatea și Sfântul Locaș, și sfârșitul lui va fi ca printr-un potop; este hotărât că războiul va ține până la sfârșit, și împreună cu el, și pustiirile.***

27. El va face un legământ trainic cu mulți timp de o săptămână, dar la jumătatea săptămânii va face să înceteze jertfa și darul de mâncare, și pe aripa urâciunilor idolești va veni unul care pustiște, până va cădea asupra celui pustiit prăpădul hotărât.”

Cetatea și Sfântul Locaș vor fi nimicite. Mântuitorul însuși citează din Daniel când vestește dărâmarea cetății și a Templului. Pasajele din Matei 24, Marcu 13 și Luca 21 ne sugerează că Isus vorbea de două faze ale împlinirii profeției: una apropiată (împlinită în anul 70) și una finală (împlinită pe vremea lui anticrist). Anul 70 a clarificat că profeția din Matei 24 (deci și cea din Daniel cap.9) avea să se îplinească în două faze. Lucrarea lui Anticrist ține de viitor. Acest lucru îl confirmă și Pavel în 2 Tes.cap.2. Dar și ea se va întâmpla în perioada misterioasă între prima și a doua venire a lui Mesia.

Dar ce ne mai spune Vechiul Testament despre Lumina dusă la Neamuri în această perioadă? Un indiciu ni-l mai dă celebra profeție din Amos 9:11-12:

11. În vremea aceea voi ridica din căderea lui cortul lui David, îi voi drege spărturile, îi

voi ridica dărâmturile și-l voi zidi iarăși cum era odinioară,

12. ca să stăpânească **rămășița Edomului și toate neamurile peste care a fost chemat (sau: ESTE CHEMAT – traducerea literală, NIV) Numele Meu**, zice Domnul care va împlini aceste lucruri.

În Septuaginta pasajul sună astfel: ***pentru ca rămășița de oameni și toate neamurile care poartă Numele Meu să caute pe Domnul.***

Iacov citează în Fapte 15 din Septuaginta:

- Pentru ca rămășița de oameni să caute pe Domnul, ca și toate Neamurile peste care este chemat Numele Meu...

Deci căința finală a lui Israel va fi un moment istoric când peste multe națiuni va fi chemat Numele Domnului. Dar tot profețiile Vechiului Testament vorbesc la sfârșit de multe neamuri care vor să facă rău lui Israel și sunt pedepsite de Domnul. Ce se va întâmpla atunci? Vor fi națiuni care vor chema Numele Domnului și națiuni care nu vor chema acest Nume? Vechiul Testament pare să NU lămurească această dilemă. Carte Fapte însă propune următoarea interpretare: oameni dintre Neamuri vor chema Numele Domnului, și nu NAȚIUNI întregi vor chema Numele Domnului. Deci tot timpul cât Israel va fi împietrit va continua mișcarea spirituală dintre neamuri astfel încât la căința sa finală, vor mai exista oameni dintre neamuri care să cheme numele Domnului. Acum știm că e vorba de Biserica dintre neamuri, acel neam **care nu este un neam** și care va întărâta la gelozie pe Israel. Dar faptul că Amos vorbește despre neamuri care cheamă Numele Domnului ne arată că acestea sunt distincte de Israel, deci **nu s-au iudaizat**. Și probabil de aici argumentul său ca neamurile să nu fie tăiate împrejur.

Un atl pasaj important pe care tocmai l-am amintit este cel din Deut. 32:21:

- Și Eu vă voi întărâta la gelozie printr-un popor care nu este un popor. Îi voi mânîia printr-un neam fără pricepere.

Deci nu națiuni întregi se vor întoarce la Domnul, ci mai multe comunități din diferite popoare vor forma acest popor care nu este de fapt un popor. Acest popor va dăinui deci pâna la adoua venire a lui Mesia. Și aici este funcția Bisercilor dintre Neamuri de după împlinirea Marii trimeri din sec.1. Acolo unde sunt să țină sus cuvântul vieții până va veni Domnul.

Ne mai spune ceva Vechiul Testament de Marea Trimitere? Un pasaj interesant îl găsim în Isaia 66:

18. Eu pedepsesc faptele și gândurile lor! Dar vine vremea când voi strânge toate neamurile și toate limbile; ele vor veni și vor vedea slava Mea.

19. Și voi pune un semn între ele și voi trimite la neamuri pe cei ce vor scăpa (din Israel – apare doar în traducerea Cornilescu), la Tarsis, la Pul și la Lud, care trag cu arcul, la Tubal și la lavan, **în ostroavele depărtate care n-au auzit vorbindu-se niciodată de Mine și n-au văzut slava Mea; ei vor vesti slava Mea printre neamuri.**

20. Vor aduce pe toți frații voștri din mijlocul tuturor neamurilor, ca dar Domnului, pe cai, în care și pe tărghi, pe catări și pe dromaderi, la muntele Meu cel sfânt, la Ierusalim – zice Domnul – cum își aduc copiii lui Israel darurile de mâncare într-un vas curat la Casa Domnului.

21. Și voi lua și dintre ei pe unii ca preoți și leviți – zice Domnul.

E interesant faptul că în traducerea literală și NIV, Domnul nu va trimite la neamuri pe cei care vor scăpa *din Israel*, ci pe cei care vor scăpa dintre neamurile adunate pentru a vedea slava Domnului. Aceste neamuri vor fi probabil adunate la Ierusalim, locul unde Domnul Își va arăta slava. Cei mai mulți vor fi judecați, dar o parte vor rămâne, vor scăpa. Deci se pare că cei ce vor scăpa dintre aceste neamuri vor fi trimiși înapoi către neamuri pentru a vesti slava Domnului și pentru a aduce la Ierusalim pe cei risipiți din Israel. Dar se menționează că vor fi trimiși și la *insulele îndepărtate care nu au auzit de faima Mea și nici nu Mi-au văzut slava*. Ni se sugerează că vor mai fi neamuri îndepărtate care nu vor fi auzit de Evanghelia lui Mesia. Deci Marea Trimitere nu ar însemna vestirea Evangheliei efectiv la toate neamurile care există pe Terra, ci la toate neamurile din spațiul pe care Duhul Sfânt l-a destinat revelației speciale. Dar totuși când Isus Hristos se va arăta în slavă, orice ochi Îl va vedea. Nu-L vor vedea și cei din insulele îndepărtate? Îl vor vedea doar cei din spațiul expus revelației speciale? Sau poate Îl vor vedea, dar nu vor înțelege foarte bine apariția lui Hristos în slavă. De aceea, va fi nevoie de misionari care să le explice semnificația acestui eveniment. Oricum Isaia 66 ne arată foarte clar că evreii știau de existența unor neamuri îndepărtate care nu auziseră de Yahwe. Dar acesta nu era motiv de îngrijorare. Ei aveau acces la revelația generală a lui Dumnezeu și aveau să fie judecați pe baza ei, iar după restaurarea finală a lui Israel aveau și ei să audă de Yahwe și de faima Lui. Poate acest text îi dădea liniște lui Pavel atunci când când se gândea la China, India, sau la triburile barbare din Nordul Imperiului care nu auziseră încă de Evanghelie la finalul vieții sale.

Pavel insistă în mai multe contexte că Mesia a venit la plinirea vremurilor, și el a fost pus învățător al Neamurilor la vremea cuvenită, sau potrivită. Deci a fost nevoie de o pregătire istorică a mentalului neamurilor din imperiul roman înainte de a fi expuse revelației speciale. Duhul sfânt decide când este această vreme potrivită. O revelație specială venită într-o perioadă nepotrivită poate avea efecte nefaste. De exemplu poate produce o împietrire foarte mare, iremediabilă. Expunerea unui popor la revelația specială în Isus Hristos este un fenomen complex. Neamurile pregătite pentru acest lucru erau cele din Imperiul Roman, cele care intraseră deja în contact cu evreii. Și știm că mărturia evreilor nu era una bună. La fel cum

Ieremia a pregătit prin profețiile sale neamurile din jurul Israelului pentru anul 586, se pare că la fel Pavel pregătește neamurile ce au intrat în contact cu diaspora evreiască pentru anul 70. Marea Trimitere vizează astfel un momet istoric al sec.1, un spațiu geografic precis (neamurile din imperiul roman), și niște vase unice (apostolii). Prin apostoli Evanghelia a fost dusă la marginea pământului. Mesia putea reveni oricând. Că apoi în istoria complicată ce a urmat, Duhul Sfânt a decis să mai expună Evangheliei noi popoare, la vremea potrivită pentru acestea, este cu totul altceva. Dar încercarea Bisericii de a împlini Marea Trimitere și de a face misionariat de capul ei face mai mult rău decât bine. Și a doua venire, ne va spune Pavel în Timotei cap.6, va veni doar la vremea ei. Este o vreme potrivită și pentru ea. Mentalul lui Israel și al popoarelor trebuie pregătit pentru această nouă etapă a revelației prin arătarea vizibilă a lui Isus Hristos în slavă. Și se pare că astfel se poate dezlega misterul celor 2000 de ani de istorie. Israel este pus într-un creuzet al lui. Neamurile sunt puse în creuzetele lor. Biserica e pusă în creuzetul ei. Când se va atinge un anumit punct în mentalul acestora, se va produce marea confruntare finală, care va duce la pedepsirea majorității dar și la mântuirea unei rămășițe curățite (din Israel și dintre Neamuri) care va face posibilă mia de ani.

Moștenirea lăsată de Pavel nouă este 1,2 Timotei. Acolo unde suntem să ne prutăm cu evlavie în Casa lui Dumnezeu, să ținem sus mărturia vieții și să așteptăm revenirea Domnului. Orice altă direcție de mișcare spirituală cred că are nevoie de o poruncă directă din partea Duhului Sfânt.